ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ ҚАРОРИ

№ 1066 **2021 йил «14» апрель**

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг фаолияти тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Сайлов кодексининг 14 ва 16-моддаларига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг фаолияти тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг “Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича участка сайлов комиссиялари фаолиятини ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида” 2015 йил 3 февралдаги 681-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

3. Ушбу қарор Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг расмий веб-сайтида, шунингдек бошқа манбаларда эълон қилинсин.

4. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси раисининг ўринбосари Б. Кучкаров зиммасига юклансин.

Раис **З. Низамходжаев**

Ўзбекистон Республикаси
Марказий сайлов комиссиясининг
2021 йил 14 апрелдаги 1066-сон қарорига
илова

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг фаолияти тартиби тўғрисида низом

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг Сайлов кодексига (бундан буён матнда Сайлов кодекси деб юритилади) мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг (бундан буён матнда участка сайлов комиссияси деб юритилади) фаолияти тартибини белгилайди.

I боб. Умумий қоидалар

1. Участка сайлов комиссиясининг шахсий таркиби Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи округ сайлов комиссиясининг (бундан буён матнда округ сайлов комиссияси деб юритилади) қарори билан тасдиқланади.

2. Участка сайлов комиссиясининг аъзоси тегишинча округ сайлов комиссиясининг қарорига мувофиқ қуйидаги ҳолларда ўз вазифасини бажаришдан озод этилиши мумкин:

- шахсий аризасига кўра;

- ваколатларидан маҳрум этилган тақдирда;

- Сайлов кодекси талабларини бузган ёки зиммасидаги мажбуриятларини мунтазам равишда бажармаган тақдирда.

Бунда участка сайлов комиссияси аъзосининг Сайлов кодекси талабларини бузганлиги ёки зиммасидаги мажбуриятларга мунтазам равишда эътиборсизлик қилганлигига оид ҳолат у аъзо бўлган участка сайлов комиссиясининг далолатномаси билан расмийлаштирилади.

3. Участка сайлов комиссиясининг қарорига биноан комиссиянинг раиси, раис ўринбосари, котиби ёки бошқа аъзоси сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш даврида ишлаб чиқариш ёки хизмат вазифаларини бажаришдан сайлов ўтказиш учун ажратиладиган маблағлар ҳисобидан ўртача ойлик иш ҳақи сақланган ҳолда озод қилиниши мумкин.

4. Участка сайлов комиссияси аъзоси ўз ваколат муддати тугагунига қадар сайлов кампанияси даврида иш берувчининг ташаббуси билан ишдан бўшатилиши ёки унинг розилигисиз бошқа ишга ўтказилиши мумкин эмас.

5. Участка сайлов комиссияси раиси, раис ўринбосари, котиби ва аъзоларига тегишинча мазкур Низомнинг 1, 2, 3 ёки 4-иловасига мувофиқ шаклдаги гувоҳнома берилади.

Участка сайлов комиссияси раисининг гувоҳномаси округ сайлов комиссияси раиси томонидан имзоланади ва округ сайлов комиссиясининг муҳри билан тасдиқланади.

Участка сайлов комиссияси раисининг ўринбосари, комиссия котиби ва аъзоларининг гувоҳномалари участка сайлов комиссияси раиси томонидан имзоланади ва участка сайлов комиссиясининг муҳри билан тасдиқланади.

II боб. Участка сайлов комиссияси фаолиятини ташкил этиш

6. Участка сайлов комиссияси ўз фаолиятини қонунийлик, коллегиаллик, ошкоралик ва адолатлилик принциплари асосида амалга оширади.

7. Участка сайлов комиссияси ишининг ташкилий шакли унинг заруратга қараб ўтказиладиган мажлиси ҳисобланади.

Участка сайлов комиссиясининг мажлиси, агар унда мажлис ўтказилаётган кундаги комиссия аъзолари умумий сонининг камида учдан икки қисми иштирок этаётган бўлса, ваколатли ҳисобланади.

8. Участка сайлов комиссиясининг мажлиси раиснинг ташаббусига кўра ёки комиссия аъзолари умумий таркибининг камида учдан бир қисми талабига биноан чақирилиши мумкин.

9. Участка сайлов комиссиясининг қарори очиқ овоз бериш йўли орқали комиссия аъзолари умумий сонининг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Овозлар тенг бўлиб қолган тақдирда, раислик қилувчининг овози ҳал қилувчи ҳисобланади.

10. Участка сайлов комиссияси ўз фаолиятини очиқ ва ошкора амалга оширади.

Мажлисда кун тартиби, унда иштирок этаётган комиссия аъзоларининг исми, фамилияси, отасининг исми, кўрилган ҳар бир масала бўйича овоз бериш натижалари, қабул қилинган қарор акс этган баённома юритилади.

Баённома раислик қилувчи ва котиб томонидан имзоланади.

Баённомага мажлисда қабул қилинган қарор, хулосалар ва бошқа ҳужжатлар, шунингдек комиссия аъзоларининг у ёки бу масала юзасидан алоҳида фикрлари ёзма шаклда илова қилинади.

11. Участка сайлов комиссиясининг мажлисларида юқори турувчи комиссия аъзолари, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларнинг (бундан буён матнда номзодлар деб юритилади) ишончли вакиллари, сиёсий партияларнинг кузатувчилари ва ваколатли вакиллари, оммавий ахборот воситаларининг вакиллари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан, бошқа давлатлардан, халқаро ташкилотлардан кузатувчилар иштирок этиши мумкин.

Мажлисларга маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, жамоат бирлашмалари вакиллари ва бошқалар таклиф этилиши мумкин.

12. Участка сайлов комиссиясининг сайловга тайёргарлик кўриш ҳамда уни ўтказишга доир барча тадбирларида, шунингдек сайлов куни овоз бериш хоналарида ва овозларни санаб чиқишда Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар кўрсатган сиёсий партиялардан ваколатли

вакиллар ва кузатувчилар, оммавий ахборот воситалари вакиллари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан, бошқа давлатлардан, халқаро ташкилотлардан кузатувчилар иштирок этиш ҳуқуқига эга.

Уларнинг ваколатлари тегишли ҳужжатлар билан тасдиқланган бўлиши керак.

III боб. Участка сайлов комиссиясининг ваколатлари

13. Участка сайлов комиссияси:

сайлов участкаси бўйича сайловчиларнинг рўйхатини тузади;

сайловчиларни сайловчиларнинг рўйхати билан таништиради, рўйхатда йўл қўйилган хатолар ва ноаниқликлар тўғрисидаги аризаларни қабул қилади ҳамда кўриб чиқади ва рўйхатга тегишли ўзгартиришлар киритиш тўғрисидаги масалани ҳал этади;

сайлов куни ўз яшаш жойида бўлиш ва овоз беришда иштирок этиш имкониятига эга бўлмаган ва муддатидан олдин овоз берган сайловчилардан тўлдирилган сайлов бюллетенларини ёпиқ конвертларда қабул қилиб олади;

аҳолини сайлов куни ва овоз бериш жойи тўғрисида хабардор этади;

бинонинг яширин овоз бериш кабиналари ёки хоналари, сайлов қутилари, шунингдек бошқа жиҳозлар билан мазкур Низомнинг 5, 6 ва 7-иловаларига мувофиқ тайёрлаб қўйилишини таъминлайди;

сайлов куни участкада овоз беришни ташкил этади;

соғлиғининг ҳолатига ёки бошқа сабабларга кўра овоз бериш биносига кела олмаган сайловчиларнинг илтимосига биноан улар турган жойда овоз беришни ташкил этади;

овозларни санаб чиқади;

сайловчиларнинг ва сайлов жараёни бошқа иштирокчиларининг мурожаатларини кўриб чиқади ҳамда улар юзасидан қарорлар қабул қилади.

Сайлов кодексига ҳамда мазкур Низомга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

14. Участка сайлов комиссияси раиси:

участка сайлов комиссияси фаолиятига раҳбарлик қилади;

участка сайлов комиссияси мажлисларини чақиради, уларда раислик қилади ва уни ўтказиш тартибини белгилайди;

комиссия аъзолари ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

давлат органлари, халқаро ташкилотлар, жамоат бирлашмалари билан муносабатларда участка сайлов комиссияси номидан иштирок этади;

участка сайлов комиссияси жойлашган бино ва овоз бериш хонасининг жиҳозланишини ташкил этади;

участка сайлов комиссиясининг қарорларини, участка сайлов комиссияси раисининг ўринбосари, комиссия котиби ва аъзоларининг гувоҳномаларини ҳамда бошқа ҳужжатларни имзолайди;

жисмоний ва юридик шахслардан келиб тушган мурожаатларни комиссия аъзолари ўртасида кўриб чиқиш учун тақсимлайди;

сайловчилар рўйхатига киритилган сайловчилар тўғрисидаги маълумотларнинг тўғрилигини текшириш учун участка сайлов комиссияси аъзоларининг уйма-уй айланиб чиқишини ташкиллаштиради ва мувофиқлаштириб боради;

участка сайлов комиссияси аъзоларининг овоз бериш кунидаги вазифаларини белгилайди;

сиёсий партияларнинг кузатувчилари, ваколатли вакиллари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотларнинг кузатувчилари билан комиссия номидан иш олиб боради;

сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш жараёнидаги ҳуқуқбузарликлар аниқланган тақдирда, бу ҳақида округ сайлов комиссиясини ёки ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларни хабардор қилади;

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловининг якунлари эълон қилинганидан сўнг комиссия фаолиятига оид ҳужжатларни тегишлилиги бўйича шаҳар ва туман давлат архивига ҳамда шаҳар ва туман ҳокимликларига топширади;

Сайлов кодексига ҳамда мазкур Низомга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

Участка сайлов комиссияси раиси ўз ваколатларини бажара олмаган, шунингдек участка сайлов комиссияси раиси бўлмаган тақдирда, унинг ваколатлари раис ўринбосари ёки участка сайлов комиссияси қарори билан комиссия аъзоларидан бирининг зиммасига юклатилади.

15. Участка сайлов комиссияси раисининг ўринбосари:

комиссия аъзоларининг фаолиятини мувофиқлаштириб боради;

участка сайлов комиссияси аъзоларининг малакасини ошириш ва уларнинг фаолиятини услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил этади;

оммавий ахборот воситалари вакиллари билан алоқалар ўрнатади, уларда комиссия фаолиятини ҳар томонлама ёритилишини ташкиллаштиради;

сиёсий партияларнинг кузатувчиларини, ваколатли вакилларини, оммавий ахборот воситалари вакилларини, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек, бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотлардан кузатувчиларни тегишли сайлов комиссияси томонидан берилган ҳужжатлар асосида рўйхатга олишни ташкиллаштиради;

жисмоний ва юридик шахсларни, шунингдек уларнинг вакилларини қабул қилади ва уларнинг мурожаатларини белгиланган тартибда кўриб чиқишни ташкил этади;

участка сайлов комиссияси аъзоларини жалб этган ҳолда комиссия қарорлари ижросини таъминлайди;

участка сайлов комиссияси раисининг топшириқларини бажаради;

ўз ваколатлари доирасида участка сайлов комиссиясининг бошқа аъзоларига топшириқлар беради;

Сайлов кодексига ҳамда мазкур Низомга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

Участка сайлов комиссияси раисининг ўринбосари ўз ваколатларини бажара олмаган, шунингдек участка сайлов комиссияси раисининг ўринбосари бўлмаган тақдирда, унинг ваколатлари комиссия котиби ёки участка сайлов комиссияси қарори билан комиссия аъзоларидан бирининг зиммасига юклатилади.

16. Участка сайлов комиссияси котиби:

участка сайлов комиссияси мажлисларини ташкиллаштиради, муҳокама этиладиган масалалар бўйича қарор ва бошқа ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлайди;

участка сайлов комиссияси аъзоларини комиссия мажлиси ўтказилиши вақти ва жойи ҳақида хабардор қилади;

участка сайлов комиссияси раиси ва раис ўринбосари топшириқларини бажаради;

участка сайлов комиссиясининг фаолиятига тааллуқли иш ҳужжатларини номенклатура асосида юритади;

округ сайлов комиссияси котибидан Сайлов жараёнини бошқариш ахборот тизимига (бундан буён матнда СЖБАТ деб юритилади) кириш учун тегишли маълумотларни олади;

Сайловчиларнинг ягона электрон рўйхатига (бундан буён матнда СЯЭР деб юритилади) тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритишни амалга оширади;

Сайлов кодексига ҳамда мазкур Низомга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

17. Участка сайлов комиссиясининг аъзоси:

участка сайлов комиссияси раиси томонидан тақсимланган тақсимотга асосан ўзига юклатилган вазифаларни ҳамда раис ва унинг ўринбосари топшириқларини ўз вақтида, сифатли бажаради;

участка сайлов комиссияси мажлисларида қатнашади;

кўриб чиқиш ўзига юклатилган жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини белгиланган муддатларда кўриб чиқилишини таъминлайди;

участка сайлов комиссияси раиси томонидан овоз бериш кунидаги белгиланган вазифаларнинг ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлайди;

сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш жараёнидаги ҳуқуқбузарликлар аниқланган тақдирда, улар тўғрисида дарҳол раис ёки раис ўринбосарини ҳабардор қилади;

сайловчининг шахсини тасдиқловчи ҳужжати асосида унинг сайловчилар рўйхатидаги маълумотларини текширади, унга овоз бериш учун сайлов бюллетенини имзо қўйдириб топширади;

кузатувчиларга ва оммавий ахборот воситалари вакилларига сайлов жараёнини кузатиш учун шарт-шароитлар яратади.

Сайлов кодексига ҳамда мазкур Низомга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

18. Участка сайлов комиссиясининг аъзоси қуйидаги ҳуқуқларга эга:

комиссия мажлислари ҳақида олдиндан хабардор бўлишга;

комиссия мажлисларида иштирок этишга;

комиссия ваколатига киритилган масалалар юзасидан таклиф киритиш ва мазкур масала бўйича овоз бериш ўтказилишини талаб қилишга;

комиссиянинг сайловга оид ҳужжатлари билан танишиш ҳамда бу ҳужжатларнинг нусхаларини олишга;

комиссия мажлисида муҳокама этилган масалалар юзасидан овоз беришга ва унинг қарорларини қонунда белгиланган тартибда имзолашга ҳақли.

19. Давлат органлари ва жамоат бирлашмаларининг органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, мансабдор шахслар участка сайлов комиссияларига ўз ваколатларини амалга оширишида кўмаклашиши, уларнинг иши учун зарур маълумотларни тақдим этиши шарт.

20. Участка сайлов комиссияси сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ масалалар юзасидан давлат органларига ҳамда жамоат бирлашмаларининг органларига, корхоналарга, муассасаларга, ташкилотларга, мансабдор шахсларга мурожаат қилиш ҳуқуқига эга, улар қўйилган масалани кўпи билан уч кунлик муддатда кўриб чиқиши ва участка сайлов комиссиясига жавоб қайтариши шарт.

21. Участка сайлов комиссиясининг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарори барча давлат органлари, сиёсий партиялар ва бошқа жамоат бирлашмалари, меҳнат жамоалари ва ҳарбий қисмлар, корхоналарнинг, муассасаларнинг ва ташкилотларнинг раҳбарлари ижро этиши учун мажбурийдир.

22. Участка сайлов комиссияси мазкур Низомнинг 8-иловасига мувофиқ шаклдаги муҳрга эга бўлади.

IV боб. Участка сайлов комиссияси ишини режалаштириш ва ташкил қилиш

23. Участка сайлов комиссияси округ сайлов комиссияси томонидан тасдиқланганидан сўнг қуйидаги тадбирларни амалга оширади:

1. Бир кунлик муддатда участка сайлов комиссиясининг биринчи ташкилий мажлисида қўйидаги масалаларни кўриб чиқади:

участка сайлов комиссиясининг сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга доир иш режасини тасдиқлаш;

участка сайлов комиссияси аъзолари ўртасида вазифаларни тақсимлаш;

участка сайлов комиссияси аъзолари томонидан сайловчиларнинг ҳар кунги қабулини ташкил этиш;

участка сайлов комиссияси аъзоларининг навбатчилигини ташкил қилиш;

участка сайлов комиссиясининг иш ҳужжатлари номенклатурасини ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ва амалда қўллаш тўғрисида қарор қабул қилиш.

2. Участка сайлов комиссияси жойлашган бинони белгиланган тартибда жиҳозлашга зарур бўлган ташкилий ишларни амалга оширади.

3. Сайловчиларни участка сайлов комиссиясининг телефон рақами, иш вақти ва овоз бериш жойи ҳақида хабардор қилади.

4. Сайловчилар рўйхатларининг тузилишини ва уларнинг сайловга ўн беш кун қолганида ҳамма танишиб чиқиши учун тақдим этилишини таъминлайди.

5. Сайлов участкаси ҳудудида яшовчи биринчи марта овоз берувчи, бемор, ёши улуғ ҳамда имконияти чекланган, ногиронлиги бўлган сайловчилар рўйхатини шакллантиради.

6. Округ сайлов комиссияларидан далолатнома асосида сайлов бюллетенларини ҳамда Брайль алифбоси асосида тайёрланган трафаретни қабул қилиб олади ва бюллетенларининг сақланишини таъминлайди.

7. Сайловчиларни овоз бериш куни, вақти ва жойи тўғрисида сайловдан камида ўн кун олдин хабардор қилади.

8. Округ сайлов комиссиясидан олинган сайлов бюллетенларини икки нафар участка сайлов комиссияси аъзосининг имзоси ва комиссия муҳри билан тасдиқлайди ҳамда уларнинг сақланишини таъминлайди.

V боб. Участка сайлов комиссияси жойлашган бино ва овоз бериш хоналарини жиҳозлаш

24. Сайлов участкаларида овоз беришни ташкил этиш ва уни ўтказиш учун зарур бўлган бинолар ва жиҳозларни давлат органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар участка сайлов комиссиялари ихтиёрига бепул бериб туриши шарт.

Лозим бўлган даражада жиҳозланган овоз бериш хоналари туман ва шаҳар ҳокимликлари томонидан участка сайлов комиссияларига сайловдан камида ўн бир кун олдин тақдим этилиши керак.

25. Участка сайлов комиссиялари жойлашган бинолар ўрнатилган тарзда жиҳозланиши ва қуйидагиларга эга бўлиши керак:

Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи (бинонинг устида ва ичида);

Ўзбекистон Республикасининг Давлат герби (бинонинг ичида);

сайлов участкасининг тартиб рақами кўрсатилган пешлавҳа *(8а-илова)*;

ёруғ ва кенг овоз бериш хонаси;

қулфланадиган сейф ёки металл шкаф;

ёзув анжомлари билан таъминланган ва ёруғ (зарурат бўлганда чироқ ўрнатилади) яширин овоз бериш кабиналари (1000 нафаргача сайловчи учун камида 2 та, 2000 нафаргача сайловчи учун камида 3 та, 3000 нафаргача сайловчи учун камида 4 та);

зарурат бўлса, жисмоний имконияти чекланган шахслар учун мўлжалланган яширин овоз бериш кабиналари;

стационар сайлов қутиси;

кўчма сайлов қутиси;

пластмассали пломбалар (умумий 7 дона, шундан, 3 таси стационар сайлов қутиси учун, 1 таси кўчма сайлов қутиси учун, 1 таси қоп учун, 2 таси захира учун);

участка сайлов комиссиясининг муҳри;

зарур мебеллар, оргтехника воситалари (компьютер, принтер, сканер, нусха кўчирувчи ускуна, UPS), телефон, телевизор;

иккитадан кам бўлмаган СЖБАТ талабларига жавоб берувчи компьютер ва уларга керакли бўлган мосламалар (UPS, принтер, сканер ва бошқалар) ҳамда узлуксиз Интернет алоқаси;

кузатувчилар учун алоҳида жойлар;

ёнғинга қарши воситалар.

Участка сайлов комиссияси жойлашган бино ва унга олиб борувчи йўлаклар озода ва таъмирланган, ёритиш мосламалари ўрнатилган бўлиши керак.

26. Сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга тааллуқли маълумотлар жойлаштириладиган стендларда қуйидагилар жойлаштирилади:

- сайлов санасига бағишланган плакатлар (Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига___кун қолди);

- сайлов участкасининг харитаси;

- участка сайлов комиссияси аъзоларининг таркиби, иш режаси, навбатчилик жадвали ҳақидаги ахборот *(8б-илова)*;

- рўйхатга олинган номзодларнинг Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси (бундан буён матнда Марказий сайлов комиссияси деб юритилади) томонидан нашр қилинган таржимаи ҳоли ва дастури *(8в-илова)*;

- участка сайлов комиссиясида сайловчилар мурожаати учун Марказий сайлов комиссиясининг ишонч телефони ёки электрон манзили, округ сайлов комиссияси, тегишли туман (шаҳар) суди ва прокуратурасининг телефон рақамлари акс эттирилган маълумотлар;

- овоз бериш тартиби;

- сайловчилар рўйхати *(8г-илова)*;

- сайловга оид инфографик кўринишдаги тушунтириш материаллари.

27. Стендларда жойлаштириладиган материалларда сайловолди ташвиқотига оид нишон ва аломатлар бўлмаслиги керак.

28. Овоз бериш хонасига олиб борувчи йўлларда сайлов участкасининг мазкур Низомнинг 9-иловасида белгиланган шаклдаги кўрсаткичлари кўринарли жойларга жойлаштирилиши керак.

29. Участка сайлов комиссияси биносига кириш жойида ногиронлар аравачасига мослаштирилган нишаб йўлаклари (пандуслар) бўлиши ва уларнинг белгиланган талабларга (эни камида 90 сантиметр, чиқиш бурчаги 300 дан кўп бўлмаган) мос келиши керак.

30. Участка сайлов комиссиясида юритиладиган қуйидаги иш юритиш дафтари ва жилдлари бўлиши лозим:

участка сайлов комиссиясининг қарорлари, баённомалари ва далолатномаларининг жилди;

кириш, чиқиш ҳужжатларини рўйхатга олиш дафтари ва жилди;

кузатувчиларни рўйхатга олиш дафтари.

VI боб. Сайловчилар рўйхати

31. Сайловчилар рўйхати участка сайлов комиссияси томонидан тузилади.

Ҳар бир сайловчи фақат битта сайловчилар рўйхатига киритилиши мумкин.

Сайлов кунига қадар ёки сайлов куни ўн саккиз ёшга тўлган, рўйхат тузилаётган пайтда мазкур сайлов участкаси ҳудудида доимий ёки вақтинча истиқомат қилаётган Ўзбекистон Республикасининг барча фуқаролари сайловчилар рўйхатига киритилади.

Сайловчилар рўйхатига ҳар бир сайловчининг фамилияси, исми, отасининг исми, туғилган санаси ва яшаш жойи манзили киритилади.

Суд томонидан муомалага лаёқатсиз деб топилган фуқаролар, шунингдек оғир ва ўта оғир жиноятлар содир этганлиги учун суднинг ҳукми билан озодликдан маҳрум этиш жойларида сақланаётган шахслар сайловчилар рўйхатига киритилмайди.

32. Участка сайлов комиссияси СЖБАТга кириш ҳуқуқини олиш учун округ сайлов комиссиясига мурожаат қилади. Округ сайлов комиссияси котиби СЖБАТга кириш ҳуқуқини участка сайлов комиссияси котибига тақдим қилади.

Ҳар бир участка сайлов комиссияси тузилганидан сўнг уч кун ичида участка сайлов комиссиясининг котиби СЖБАТга кириб тақсимланган мазкур участка сайловчиларининг дастлабки рўйхатини юклаб олади.

Комиссия котиби сайловчилар рўйхатини текшириб чиқади, чоп этади ва участка сайлов комиссияси раисига тақдим қилади.

Участка сайлов комиссиясининг раиси комиссия аъзоларига сайловчилар рўйхатига киритилган сайловчилар тўғрисидаги маълумотларнинг тўғрилигини мазкур участка ҳудудида яшовчи аҳолини уйма-уй айланиб чиқиш орқали аниқлаштириш учун тақсимлайди.

33. Участка сайлов комиссияси аъзолари сайлов участкаси ҳудудида яшовчи сайловчилар тўғрисида маълумотларни олганидан кейин, ушбу маълумотларнинг тўғрилигини уйма-уй айланиб чиқиш орқали аниқлик киритади.

Участка сайлов комиссияси сайловчилар рўйхатини тузиш ишларига жамоатчилик вакиллари ва волонтёрларни жалб қилиши мумкин. Туман ва шаҳар ҳокимликлари сайловчиларнинг рўйхатларини аниқлаштириш ишларига кўмаклашади.

Уйма-уй айланиб чиқиш вақтида фуқароларнинг сайлов куни ушбу участка ҳудудида бўлиш-бўлмаслигига аниқлик киритилади.

Сайлов участкаси ҳудудида вақтинча истиқомат қилаётган фуқаролар бўлса, уларнинг овоз бериш куни ушбу ҳудудда бўлиши ёки бўлмаслиги ўзаро суҳбат чоғида аниқланади.

Сайлов участкаси ҳудудида вақтинча истиқомат қилаётган фуқаролар билан шахсан суҳбат қуриш имконияти бўлмаса, улар сайловчилар рўйхатига киритилмайди.

Агар сайлов участкаси ҳудудида вақтинча истиқомат қилаётган фуқаролар билан ўзаро суҳбат чоғида улар овоз бериш куни ушбу сайлов участкаси ҳудудида бўлиши аниқланса, ушбу фуқаролар сайловчилар рўйхатига киритилади.

Уйма-уй айланиб чиқиш натижасига кўра сайловчилар рўйхатида хато ва камчиликлар аниқланган тақдирда, участка сайлов комиссияси қуйидаги чораларни кўради:

сайловчилар рўйхатига кирмаган фуқарони рўйхатга киритиш;

сайловчининг фамилияси, исми ва отасининг исми, туғилган санаси, яшаш манзилига тузатиш киритиш.

Участка сайлов комиссияси котиби ўзгартириш керак бўлган сайловчининг жисмоний шахснинг шахсий идентификация рақами ёки паспорт ёҳуд идентификация ID-картаси серияси ва рақамини киритган ҳолда сайловчини қайси сайлов участкасининг сайловчилар рўйхатига киритилганлигини аниқлайди ва сайловчининг маълумотлари бўйича рўйхатга тегишли ўзгартиришларни киритади.

Сайлов участкаси ҳудудида вақтинча истиқомат қилаётган фуқаро сайловчилар рўйхатига киритилган тақдирда, доимий яшайдиган участка сайлов комиссиясига уни сайловчилар рўйхатидан чиқариб, бошқа жойда рўйхатга олинганлиги ҳақидаги хабарнома СЖБАТ орқали автоматик тарзда юборилади.

34. Участка сайлов комиссияларининг телефон рақамлари ва жойлашган манзили сайлов округлари кесимида Марказий сайлов комиссияси расмий веб-сайтига жойлаштирилади.

Фуқароларга участка сайлов комиссияси биносида сайловчилар рўйхати билан танишиш, шунингдек Марказий сайлов комиссиясининг расмий веб-сайти орқали сайловчилар рўйхатидан ўзларига тегишли маълумотлар билан танишиш имконияти яратилади.

Сайловчилар рўйхатида хато ва ноаниқликлар аниқланган тақдирда ҳар бир сайловчи участка сайлов комиссиясига мурожаат этишга ва сайловчилар рўйхатига киритилмаганлиги, нотўғри киритилганлиги ёки рўйхатдан чиқариб ташланганлиги, шунингдек ўзи тўғрисидаги маълумотларда ноаниқликларга йўл қўйилганлиги ҳақида мурожаат қилишга ҳақли.

Сайловчиларнинг рўйхатларидаги хато ёки ноаниқлик юзасидан тушган мурожаатлар участка сайлов комиссияси томонидан 24 соат ичида кўриб чиқилиши ва уларни текшириши ҳамда хатони ёки ноаниқликни бартараф этиши ёхуд мурожаат қилувчига унинг мурожаати рад этилганлиги тўғрисида асослантирилган жавоб бериши шарт.

35. Участка сайлов комиссияси мурожаатни ўрганиб чиқиб:

- фуқарони сайловчилар рўйхатига киритиш;

- сайловчилар рўйхатидаги маълумотларга (фамилияси, исми ва отасининг исми, туғилган санаси, яшаш манзили) тузатиш киритиш;

- сайловчилар рўйхатини ўзгаришсиз қолдириш тўғрисида қарор қабул қилади.

36. Қуйидагилар сайловчилар рўйхатига киритиш учун асос бўлиши мумкин:

сайловчининг тегишли сайлов участкаси ҳудудида доимий ёки вақтинча истиқомат қилиши;

ёши ўн саккизга тўлганлигини тасдиқловчи ҳужжат;

суднинг фуқарони муомалага лаёқатсиз деб топиш тўғрисидаги ҳал қилув қарори бекор қилинганлиги ёки фуқаронинг озодликдан маҳрум этиш жойларидан озод этилганлигини тасдиқловчи ҳужжат.

37. Участка сайлов комиссиялари томонидан сайловчиларнинг рўйхати СЯЭРга аниқлик киритиш орқали шакллантирилади.

Ҳарбий қисмлардаги ҳарбий хизматчи-сайловчиларнинг, шунингдек ҳарбий хизматчиларнинг ҳарбий қисмлар жойлашган ҳудудларда яшовчи оила аъзолари ва бошқа сайловчиларнинг рўйхати ҳарбий қисмларнинг командирлари тақдим этадиган маълумотлар асосида тузилади.

Ҳарбий қисмлардан ташқарида истиқомат қилувчи ҳарбий хизматчилар яшаш жойлари бўйича умумий асосларда сайловчилар рўйхатига киритилади.

Санаторийларда ва дам олиш уйларида, касалхоналарда ва бошқа стационар даволаш муассасаларида, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларида тузилган участкалар бўйича сайловчилар рўйхатлари мазкур муассасалар раҳбарлари томонидан тақдим этилган маълумотлар асосида участка сайлов комиссияси томонидан тузилади.

Санаторийларда ва дам олиш уйларида, касалхоналарда ва бошқа стационар даволаш муассасаларида, шунингдек қамоқда сақлаш жойларида ташкил этилган сайлов участкаларидаги сайловчилар рўйхатига киритилган фуқаролар ҳақида ушбу участка сайлов комиссияси бундай фуқароларни доимий ёки вақтинча яшаш жойидаги участка сайлов комиссияларига уларни сайловчилар рўйхатидан чиқариш тўғрисида ахборот етказиш чораларини кўриши лозим.

38. Сайловчилар рўйхатини аниқлаштириш ишлари олиб борилаётган вақтда фуқароларга муддатидан олдин овоз беришни амалга ошириш имконияти ва бошқа ҳуқуқлар тушунтирилади.

39. Сайловчиларнинг рўйхатлари сайловга ўн беш кун қолганида участка сайлов комиссияси котиби томонидан СЖБАТдан юклаб олинади, чоп қилинади ҳамма танишиб чиқиши учун тақдим этилади.

Сайловчиларнинг фамилиялари овоз беришни ташкил этиш учун қулай бўлган тартибда кўрсатилади.

Сайловчилар рўйхати участка сайлов комиссияси раиси ва котиби томонидан имзоланади ҳамда участка сайлов комиссияси муҳри билан тасдиқланади.

Участка сайлов комиссияси сайловчиларнинг рўйхатлари ҳамма танишиб чиқиши учун тақдим этилганидан кейин ҳам уларга сайловга беш кун қолгунига қадар ўзгартишлар киритиши мумкин.

Санаторийларда ва дам олиш уйларида, касалхоналарда ва бошқа стационар даволаш муассасаларида, олис ва бориш қийин бўлган ҳудудлардаги фуқаролар турган жойларда, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларида тузилган участкаларда сайловчилар рўйхати сайловга уч кун қолганида ҳамма танишиб чиқиши учун тақдим этилади.

Участка сайлов комиссияси сайловчиларни рўйхат билан танишиб чиқиш жойи ва вақти тўғрисида хабардор қилади.

40. Сайловчиларнинг рўйхатларига ўзгартишлар киритиш сайловга беш кун қолганида тўхтатилади.

Участка сайлов комиссияси котиби сайловдан беш кун олдин ўз ҳудудидаги сайловчиларнинг охирги рўйхатларини СЖБАТдан юклаб олади ва чоп этади.

41. Овоз бериш куни бирон-бир сабаб билан сайловчилар рўйхатига кирмай қолган сайловчилар шахсини, фуқаролиги ва яшаш жойини тасдиқловчи ҳужжат асосида сайловчилар рўйхати иловасига киритилади.

Участка сайлов комиссияси томонидан сайловчининг сайловчилар рўйхати иловасига киритилиши ҳақидаги мурожаати мурожаатлар қайдлов дафтарига сайловчининг фамилияси, исми, отасининг исми, туғилган санаси, яшаш жойи, мурожаат қилинган вақт ҳақида тегишли ёзув киритади ва ушбу маълумотлар участка сайлов комиссияси аъзосининг ва сайловчининг имзоси билан тасдиқланади.

Сайлов куни сайловчини сайловчилар рўйхати иловасига киритишдан олдин участка сайлов комиссияси аъзоси уни қайси сайлов участкасига тегишлилигини СЖБАТдан қидириб топади ва алоқа воситалари орқали тегишли участка сайлов комиссияси билан суҳбат чоғида сайловчининг ўша сайлов участкасида овоз бермаганини аниқлагандан сўнг сайловчининг ушбу сайлов участкасида сайловчилар рўйхати иловасига киритилгани ҳақида хабардор қилиши керак.

Хабардор қилинган участка сайлов комиссияси ўз сайлов участкасидаги сайловчилар рўйхатига ушбу сайловчи бошқа сайлов участкасида овоз берганлиги ҳақида маълумотни киритади ҳамда ушбу сайловчини якуний баённомада участкадаги сайловчиларнинг умумий сонига киритмаслиги лозим.

VIII боб. Муддатидан олдин овоз бериш

42. Сайлов куни ўз яшаш жойида бўлиш имкониятига эга бўлмаган сайловчи муддатидан олдин овоз бериш ҳуқуқига эга.

43. Муддатидан олдин овоз бериш сайловга ўн кун қолганида бошланади ва сайловга уч кун қолганида тугалланади.

44. Муддатидан олдин овоз беришни ўтказиш вақти Марказий сайлов комиссияси томонидан белгиланади ва сайловчиларнинг, кузатувчиларнинг эътиборига оммавий ахборот воситалари орқали етказилади.

45. Участка сайлов комиссиялари сайлов участкасидаги сайловчилар умумий сонининг беш фоизи миқдорида сайлов бюллетенларини ҳамда конвертларни округ сайлов комиссияларидан муддатидан олдин овоз бериш бошланишига камида уч кун қолганида оладилар.

46. Муддатидан олдин овоз беришни амалга ошириш учун сайловчи тегишли участка сайлов комиссиясининг аъзосига ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатни кўрсатади ҳамда сайлов кунида бўла олмаслигининг сабаблари (таътил, хизмат сафари, хорижга чиқиш ва ҳоказо) кўрсатилган ариза асосида тегишли участка сайлов комиссиясидан сайлов бюллетенини ва конвертни олади.

Участка сайлов комиссияси сайловчидан сайлов кунида бўла олмаслигининг сабабларини тасдиқловчи қўшимча ҳужжатларни талаб қилиши тақиқланади.

47. Сайловчи сайлов бюллетенини олганлиги ҳақида тегишли участка сайлов комиссиясининг камида икки нафар аъзоси ҳозирлигида мазкур Низомнинг 10-иловасига мувофиқ шаклдаги сайловчилар рўйхати кўчирмасига имзо қўяди.

Участка сайлов комиссияси аъзоси муддатидан олдин овоз берган сайловчини СЖБАТда ва сайловчилар рўйхатида муддатидан олдин овоз берган сайловчи сифатида белгилаши шарт.

48. Сайлов бюллетени махсус жиҳозланган яширин овоз бериш кабинасида ёки хонасида сайловчи томонидан мустақил қарор қабул қилиши орқали ўзи ёқлаб овоз бераётган номзоднинг фамилияси рўпарасида, ўнг томонда жойлашган бўш квадратга «+» ёки «√» ёхуд «х» белгисини қўйиб тўлдирилади.

Сайловчи тўлдирилган сайлов бюллетенини конвертга солади ва елимлаб ёпади.

49. Сайловчи тўлдирилган сайлов бюллетенини ёпиқ конвертда участка сайлов комиссияси аъзосига топширади.

Участка сайлов комиссиясининг икки нафар аъзоси сайловчи ҳозирлигида конвертнинг ёпиқлигини текширади ва конвертнинг елимланган жойига участка сайлов комиссиясининг икки нафар аъзосининг имзолари қўйилиб, улар комиссиянинг муҳри билан тасдиқланади. Конверт тегишли участка сайлов комиссиясининг сейфида сақланади.

IX боб. Участка сайлов комиссияси томонидан сайлов куни амалга ошириладиган вазифалар

50. Сайлов куни овоз бериш биноси участка сайлов комиссияси аъзоларининг камида учдан икки қисми ҳозир бўлганда очилади.

51. Участка сайлов комиссияси раиси ёки раис ўринбосари томонидан комиссия аъзоларининг овоз бериш кунидаги вазифалари белгиланади.

52. Участка сайлов комиссияси аъзоларига комиссиянинг икки аъзоси томонидан имзоланган, муҳр билан тасдиқланган ҳолда тайёрлаб қўйилган сайлов бюллетенлари мазкур Низомнинг 11-иловасига мувофиқ шаклдаги далолатнома асосида топширилади. Сайловчиларга тартибли равишда бюллетенларни бериш мақсадида, ҳар бир участка сайлов комиссияси

аъзоларига сайловчилар фамилияси алифбо кетма-кетлигида сайловчилар рўйхати асосида тақсимлаб берилади.

Номзод сайловга қадар вафот этган, сайлов ҳуқуқидан маҳрум бўлган ёхуд номзодликдан чақириб олинган тақдирда нашр этилган сайлов бюллетенларидан ушбу номзоднинг фамилияси, исми ва отасининг исми ёзилган сатр ўчирилади.

53. Овоз бериш куни сайлов участкасида соат 8.00 да Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси янграйди.

Участка сайлов комиссиясининг раиси комиссия аъзолари, кузатувчилар ҳозирлигида овоз бериш бошланганлигини эълон қилади.

54. Участка сайлов комиссиясининг раиси комиссия аъзолари, кузатувчилар, оммавий ахборот воситалари вакиллари ҳозирлигида сайлов қутиларининг бўшлигини текширади ва уларни бир маротаба ишлатиладиган пластмасса пломбалар билан пломбалайди, пломбалар рақами кўрсатилган ҳолда мазкур Низомнинг 12-иловасига мувофиқ шаклда далолатнома тузилади.

55. Участка сайлов комиссияси раиси томонидан сайлов участкасидаги сайловчилар сони, округ сайлов комиссиясидан олинган сайлов бюллетенларнинг сони, шунингдек, муддатидан олдин овоз берганлар сони маълум қилинади.

56. Участка сайлов комиссияси раиси ёки унинг ўринбосари сиёсий партияларнинг кузатувчиларини, оммавий ахборот воситалари вакилларини, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек, бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотлардан кузатувчиларни тегишли сайлов комиссияси томонидан берилган мандати ва шахсини тасдиқловчи ҳужжати асосида рўйхатга олади.

Участка сайлов комиссияси уларни мандати ва шахсини тасдиқловчи ҳужжатига асосан рўйхатга олгандан кейин уларга ўз ваколатларини тўлақонли ҳамда тўсқинликсиз амалга ошириши учун шароит яратиб беради.

57. Участка сайлов комиссияси раиси, раис ўринбосари ёки котиби томонидан овоз бериш бошланганлиги ҳақида алоқа воситалари орқали округ сайлов комиссиясига хабар берилади.

58. Сайловчиларга тақдим этилган сайлов бюллетенлари сонининг ҳисоби ҳар соатда юритиб борилади.

59. Участка сайлов комиссияси раиси овоз беришни ташкил этиш ва ўтказишни мувофиқлаштириб боради ҳамда назорат қилади, зарурат бўлганда комиссия аъзоларига ёрдам кўрсатади, улар вақтинчалик йўқ бўлган ҳолларда уларни бошқа аъзолар билан алмаштиради.

60. Участка сайлов комиссияси участкадаги рўйхат бўйича овоз беришда иштирок этувчи ҳар бир сайловчига бир донадан ортиқ сайлов бюллетени берилмаслигини таъминлайди. Ортиқча сайлов бюллетени беришга йўл

қўйилмайди. Бузиб қўйилган сайлов бюллетени сайловчининг илтимосига кўра янгисига алмаштириб берилганлиги бундан мустасно.

X боб. Овоз беришни ташкил этиш

61. Овоз бериш сайлов куни соат 8.00 дан 20:00 гача ўтказилади.

62. Овоз бериш биносига келгач, сайловчи участка сайлов комиссиясининг аъзосига ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжатни кўрсатади (паспорт, ID-карта, ҳарбий гувоҳнома, янги намунадаги миллий ҳайдовчилик гувоҳномаси, фуқаролик паспортини йўқотган фуқароларга ички ишлар органлари томонидан берилган вақтинчалик маълумотнома, жазони ўтаб бўлганлик ёки жазодан озод қилинганлик тўғрисидаги маълумотнома) ҳамда сайловчилар рўйхатига имзо қўяди. Шундан кейин унга сайлов бюллетени берилади.

Бошқа шахс учун овоз бермоқчи бўлган сайловчига сайлов бюллетенини бериш таъқиқланади.

Сайловчининг илтимосига биноан сайлов бюллетенини тўлдириш учун Брайль алифбоси асосида тайёрланган трафарет берилади.

63. Сайловчи сайлов бюллетенини олгач, уни яширин овоз бериш кабинасида ёки хонасида тўлдиради.

64. Сайлов бюллетенини тўлдириш чоғида овоз берувчи шахсдан бошқа шахсларнинг ҳозир бўлиши тақиқланади.

65. Сайлов бюллетенини мустақил равишда тўлдириш имкониятига эга бўлмаган сайловчи ўз хоҳишига кўра яширин овоз бериш кабинасига ёки хонасига бошқа шахсни таклиф қилишга ҳақли, бундан сайлов комиссияси таркибига кирадиган шахслар, кузатувчилар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари мустасно.

66. Сайловчи ўзи ёқлаб овоз бераётган номзоднинг фамилияси рўпарасида, ўнг томонда жойлашган бўш квадратга «+» ёки «√» ёхуд «х» белгисини қўяди.

Овоз берувчи тўлдирилган сайлов бюллетенини сайлов қутисига ташлайди.

Бузиб қўйилган сайлов бюллетени сайловчининг илтимосига кўра янгисига алмаштирилиши мумкин. Бузиб қўйилган сайлов бюллетенлари ҳисобга олиниши, овозларни санаб чиқиш жараёнида бекор қилиниши (юқори чап бурчагини кесиш ёки сайлов бюллетенининг орқа томонида тегишли белги қўйиш йўли билан) ва алоҳида сақланиши лозим.

67. Сайлов куни овоз бериш вақтида участка сайлов комиссияси биносида қуйидагилар ҳозир бўлиши мумкин:

- тегишли участка сайлов комиссияси аъзолари;

- тегишли округ сайлов комиссияси аъзолари, Марказий сайлов комиссияси аъзолари;

- сиёсий партияларнинг кузатувчилари;

- оммавий ахборот воситалари вакиллари;

- фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг кузатувчилари;

- бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотлардан кузатувчилар;

- участкадаги сайловчилар рўйхати бўйича овоз беришда иштирок этувчи сайловчилар.

Овоз бериш вақтида участка сайлов комиссияси биносида ҳозир бўлишга рухсат этилган шахслардан ташқари бошқа шахсларнинг бўлишига рухсат этилмайди. Бинода ушбу зарур тартибни сақлаб туриш масъулияти участка сайлов комиссиясининг зиммасида бўлади.

Участка сайлов комиссияси биносида ҳозир бўлишга рухсат этилган шахслар (сайловчилардан ташқари) тегишли комиссиялар томонидан берилган мақомини тасдиқловчи мандат (гувоҳномаси)ни бошқаларга кўринадиган ҳолда таққан бўлишлари шарт.

Участка сайлов комиссияси овоз бериб бўлган сайловчини бинодан чиқариб юбориш чораларини кўради.

68. Участка сайлов комиссияси раиси овоз бериш биносида тинчлик сақланиши ва тартибга риоя қилинишини таъминлаш, овоз бериш ва уларни санаб чиқишда ғайриқонуний тўсқинликлар вужудга келганида ички ишлар ёки миллий гвардия ходимларига мурожаат қилиши мумкин. Бунда, ички ишлар ёки миллий гвардия ходимлари зудлик билан воқеа жойига етиб келишлари лозим.

Ички ишлар ва миллий гвардия ходимлари томонидан сайлов участкаси ҳудудидаги тартибсизлик, ғайриқонуний хатти-ҳаракатлар бартараф этилганидан сўнг участка сайлов комиссияси раиси кўрсатмаси асосида сайлов участкаси биносини тарк этишлари ва сайлов жараёнига ҳалақит бермайдиган жойга жойлашишлари шарт.

XI боб. Сайловчининг турган жойда овоз беришини ташкил этиш

69. Айрим сайловчилар соғлиғининг ҳолатига ёки бошқа сабабларга кўра овоз бериш биносига кела олмаган ҳолларда, тегишли участка сайлов комиссияси овоз беришни ушбу сайловчиларнинг сайлов куни ёки сайлов кунига қадар қилган ёзма ёки оғзаки илтимосига биноан улар турган жойда ташкил этади.

Бунда участка сайлов комиссияси аъзоси мурожаатлар қайдлов дафтарига сайловчининг фамилияси, исми, отасининг исми, яшаш жойи, мурожаат қилинган вақт ҳақида тегишли ёзув киритади ва ушбу маълумотлар участка сайлов комиссияси аъзосининг имзоси билан тасдиқланади.

70. Участка сайлов комиссияси томонидан сайловчи турган жойда овоз беришни ташкил этиш сайлов кунидаги иш ҳажми ва вазиятдан келиб чиққан ҳолда амалга оширилади.

71. Участка сайлов комиссиясининг камида икки нафар аъзоси кўчма сайлов қутиси билан сайловчининг турган жойига юборилади, улар сайловчининг хоҳиш-иродаси сир сақланишига риоя этилган ҳолда овоз бериш амалга оширилишини таъминлайди. Бунда кузатувчилар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари ҳозир бўлиши мумкин.

72. Турган жойида овоз берган сайловчилар тўғрисидаги маълумотлар участка сайлов комиссияси аъзоси томонидан мазкур Низомнинг 13-иловасигамувофиқ шаклдаги сайловчилар рўйхатидан кўчирмага тегишли ёзув киритади ва сайловчи сайлов бюллетени олганини тасдиқлаб, ушбу рўйхатдаги фамилияси қаршисига имзо чекади.

73. Участка сайлов комиссияси аъзоси бошқа шахс учун овоз бермоқчи бўлган сайловчига сайлов бюллетенини бериши таъқиқланади.

74. Сайловчи яширин овоз бериб бўлганидан сўнг сайловчилар рўйхатининг тегишли жойига (сайловчининг фамилияси қаршисига) «турган жойида овоз берди» ёзуви киритилади.

XII боб. Овоз бериш натижаларини аниқлаш

75. Участка сайлов комиссиясининг раиси ёки раис ўринбосари соат 20:00 да овоз бериш тугаганлигини комиссиянинг барча аъзолари, кузатувчилар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари ҳозирлигида эълон қилади.

Сайлов участкаси биносида ҳозир бўлган сайловчиларга овоз бериш учун имконият берилади (агар сайловчилар бор бўлса).

76. Ўзбекистон Республикасининг чет давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари ҳузурида, ҳарбий қисмларда, санаторийларда, дам олиш уйларида, касалхоналар ва бошқа стационар даволаш муассасаларида, олис ва бориш қийин бўлган ҳудудлардаги фуқаролар турган жойларда, қамоқда сақлаш ва озодликдан маҳрум этиш жойларида тузилган сайлов участкаларида рўйхатга киритилган барча фуқаролар овоз бериб бўлган бўлса, участка сайлов комиссияси овоз бериш тугаганлигини исталган вақтда эълон қилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган сайлов участкаларида сайлов қутиларини соат 20:00 дан олдин очиш ва овозларни санаб чиқишга йўл қўйилмайди.

77. Сайловчиларнинг овозларини санаб чиқиш участка сайлов комиссияси аъзолари томонидан сайлов қутиларида мавжуд бўлган сайлов бюллетенлари бўйича амалга оширилади. Сайловчиларнинг овозларини санаб чиқиш фақатгина овоз бериш биносида ўтказилади.

78. Участка сайлов комиссиялари томонидан овозларни санаб чиқиш, овозларни санаб чиқиш натижалари тўғрисидаги баённомаларни тўлдириш жараёнида қуйидагилар ҳозир бўлишлари мумкин:

- сиёсий партияларнинг кузатувчилари, ваколатли вакиллари;

- оммавий ахборот воситалари вакиллари;

- фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг кузатувчилари;

- бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотлардан кузатувчилар.

Мазкур жараёнда участка сайлов комиссияси биносида ҳозир бўлишга рухсат этилган шахслардан ташқари бошқа шахсларнинг бўлиши тақиқланади.

79. Участка сайлов комиссиясининг сайлов натижалари мазкур Низомнинг 14-иловасига мувофиқ Ўзбекистон Респбликаси Президенти сайлови бўйича сайлов участкасида овозларни санаб чиқиш натижалари тўғрисидаги баённомаси билан расмийлаштирилади.

80. Участка сайлов комиссияси аъзолари овоз бериш тугаганидан сўнг қонунчиликда белгиланган ҳаракатлар кетма-кетлигида қуйидаги вазифаларни амалга оширади:

1-ҳаракат: овозларни санашни бошлашдан олдин столлар бирлаштирилади, барча ёзув ашёлари (ручка, қалам ва бошқа воситалар) ҳамманинг эътиборига ҳавола қилинган ҳолда четга олиб қўйилади;

2-ҳаракат: округ сайлов комиссиясидан олинган сайлов бюллетенларининг сони аниқланади ва якуний баённомага киритилади.

3-ҳаракат: фойдаланилмаган ва бузилган сайлов бюллетенлари санаб чиқилади ва юқори чап бурчагини кесиш ёки сайлов бюллетенининг орқа томонида тегишли белги қўйиш йўли билан бекор қилинади, бу ҳақда якуний баённомага тегишли ёзув киритилади.

4-ҳаракат: сайловчилар рўйхати (бошқа сайлов участкасида овоз берганлиги ҳақида маълумот киритилганлар бундан мустасно) ва мазкур рўйхат иловаси бўйича участкадаги сайловчиларнинг умумий сони аниқланади ва якуний баённомага киритилади.

5-ҳаракат: стационар ва кўчма сайлов қутиларини очишдан олдин комиссия аъзолари томонидан сайловчилар рўйхати ва сайловчилар рўйхати иловасининг ҳар бир варағига шу варақ бўйича сайлов бюллетени олганларнинг умумий сони ҳақидаги маълумотлар киритилади;

маълумотлар киритилганидан кейин сайловчилар рўйхати ва сайловчилар рўйхати иловасининг ҳар бир варағи ушбу маълумотларни киритган комиссия аъзоси томонидан имзоланади ва варақлардаги рақамлар умумлаштирилади;

сайловчилар рўйхатининг барча саҳифалари бўйича якуний умумий маълумотларни комиссия раиси эълон қилади, сайловчилар рўйхатининг охирги варағига киритади, ўз имзоси ва участка сайлов комиссиясининг муҳри билан тасдиқлайди ҳамда ушбу маълумотларни якуний баённомага киритилади.

6-ҳаракат: сайлов қутиларидаги бир марталик пломбадаги мавжуд рақамлар пломбалаш далолатномасидаги рақамлар билан солиштирилади.

7-ҳаракат: муддатидан олдин овоз бериш бюллетенлари солинган ёпиқ конвертлар сайлов қутисига ташланади.

8-ҳаракат: стационар ва кўчма сайлов қутилари очилади. Бюллетенлар стол устига тўкилади ва овоз беришда иштирок этган сайловчилар (сайлов қутиларидаги сайлов бюллетенлари) сони аниқланади ҳамда ушбу маълумотлар якуний баённомага киритилади.

9-ҳаракат: ҳар бир номзод бўйича сайлов бюллетенларини ўқиб эшиттирган ва намойиш этган ҳолда алоҳида-алоҳида боғламларга ажратади;

сайлов бюллетенининг ҳақиқийлиги шубҳа туғдирганда, масала участка сайлов комиссияси томонидан овозга қўйиш орқали ҳал этилади.

10-ҳаракат: ҳар бир номзод бўйича берилган овозлар алоҳида-алоҳида санаб чиқилади ва ҳар бир номзодни ёқлаб берилган овозлар сони аниқланади ҳамда якуний баённомага киритилади;

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига ҳар бир номзод учун овоз берилган сайлов бюллетенлари алоҳида-алоҳида боғлам қилиб ўралади. Боғламда номзоднинг исми, фамилияси ва отасининг исми ёзилиб, овозлар сони кўрсатилади.

11-ҳаракат: қуйидаги сайлов бюллетенлари овозларни санаб чиқишда ҳақийқий эмас деб топилади:

белгиланмаган шаклдаги (ҳажми, ранги, қоғоз сифати, босмахона шрифти ва ҳоказолар бўйича фарқланувчи);

участка сайлов комиссияси томонидан тасдиқланмаган сайлов бюллетенлари;

сайловга қадар вафот этган, сайлов ҳуқуқидан маҳрум бўлган ёхуд номзодликдан чақириб олинган номзодга ёқлаб овоз берилган сайлов бюллетенлари;

овоз бериш вақтида биттадан ортиқ квадратга «+» ёки «√» ёхуд «х» белгиси қўйилган ёки битта ҳам квадратга бундай белгилар қўйилмаган сайлов бюллетенлари.

Ушбу ҳақиқий эмас деб топилган бюллетенлар саналади, алоҳида боғлам қилиб ўралади ва уларнинг сони якуний баённомага киритилади.

81. Зарур ҳаракатлар амалга оширилганидан кейин комиссия якуний мажлис ўтказади, унда овоз бериш ва сайловчилар овозларини санаб чиқиш вақтида йўл қўйилган қонунбузилишлар ҳақидаги шикоят ҳамда аризалар кўриб чиқилади.

82. Овозларни санаб чиқиш натижалари тўғрисидаги баённома тузишдан олдин комиссия раиси ҳозир бўлганлар эътиборига овоз бериш кунида ва сайловчилар овозларини санаб чиқиш тугагунича комиссияга келиб тушган шикоятлар (аризалар) ва улар бўйича қабул қилинган қарорлар ҳақидаги ахборотни етказади, тегишли баённомага илова қилинадиган далолатномалар ва бошқа ҳужжатларни кўрсатиб ўтади, комиссия фаолияти

бўйича эътирозлар, шикоятлар бор-йўқлигини аниқлайди, зарур ҳолларда комиссия эътироз, шикоятларни кўриб чиқади ва қарор қабул қилади.

83. Участка сайлов комиссияси сайлов участкасида овозларни санаб чиқиш натижалари ҳақидаги баённомани тасдиқлаш тўғрисида қарор қабул қилади. Шундан кейин комиссия раиси, раис ўринбосари, котиби ва бошқа аъзолари томонидан овозларни санаб чиқиш натижалари ҳақидаги баённома иккита нусхада тўлдирилади, имзоланади ва участка сайлов комиссияси муҳри билан тасдиқланади.

Овозларни санаб чиқиш натижалари тўғрисидаги баённомага бирон-бир тарзда ўзгартиришлар киритишга йўл қўйилмайди.

Агар овозларни санаб чиқиш натижалари тўғрисидаги баённомани тўлдириш вақтида комиссиянинг айрим аъзолари ҳозир бўлмасалар, бу ҳақда баённомада уларнинг ҳозир бўлмаганликлари сабаблари кўрсатиб ўтилади.

Шундан сўнг баённома участка сайлов комиссиясининг раиси ёки раис ўринбосари томонидан ўқиб эшиттирилади ҳамда мазкур баённоманинг кўчирма нусхаси ҳамма танишиб чиқиши учун участка сайлов комиссияси биносига камида қирқ саккиз соат муддатга дарҳол осиб қўйилади.

Овозларни санаб чиқиш жараёнида иштирок этаётган сиёсий партиянинг ваколатли вакили, кузатувчилар участка сайлов комиссияси баённомасининг тасдиқланган кўчирма нусхасини сўраб олишга ҳақли.

84. Овозларни санаб чиқиш натижалари тўғрисидаги баённомани имзолаш вақтида баённома мазмуни юзасидан норози бўлган комиссия аъзоси ўзининг алоҳида фикрини баённомага илова қилишга ҳақли, бу ҳақда баённомада қайд этилади.

85. Участка сайлов комиссияси баённомасининг кўчирма нусхаси ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда дарҳол тегишли округ сайлов комиссиясига тақдим этилади, биринчи асл нусха раис ёки унинг ўринбосари томонидан ички ишлар органлари ходимлари кузатувида округ сайлов комиссиясига олиб бориб топширилади.

Округ сайлов комиссиясида овозларни санаб чиқиш натижалари тўғрисидаги баённома нотўғри тўлдирилганлиги ёки арифметик хатолар мавжудлиги аниқланганда, участка сайлов комиссияси қўшимча мажлис ўтказади ва хатоликларни тузатади. Аввалги баённомани асослари кўрсатилган ҳолда бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилади ҳамда янги қарор билан тузатилган баённома тасдиқланади. Ҳамма танишиб чиқиши учун осиб қўйилган баённома янгиси билан алмаштирилади ва ушбу низомнинг 83-бандда белгиланган тартибда округ сайлов комиссиясига тақдим этилади.

86. Участка сайлов комиссияси раисининг ўринбосари ва котиби ҳар бир номзодни ёқлаб берилган овозлар боғламларига номзодларнинг фамилияси, исми ва отасининг исми ва ёқлаб берилган овозлар сонини ёзади ва боғламларни қопга тартиб билан солади.

Сўнгра ҳақиқий эмас деб топилган сайлов бюллетенлари боғлами устига “Ҳақиқий эмас деб топилган сайлов бюллетенлари” деб ёзади ва ёнига сонини ёзиб қопга жойлаштиради.

Ундан кейин фойдаланилмаган ва бузиб қўйилиб бекор қилинган сайлов бюллетенлари боғламга ўралиб, устига “Фойдаланилмаган ва бузиб қўйилиб бекор қилинган сайлов бюллетенлари” деб ёзиб ёнига сонини ёзади ва қопга жойлаштиради.

Сайлов бюллетенлари жойлаштирилгач, сайловчилар рўйхати ва овозларни санаб чиқиш бўйича баённоманинг иккинчи нусхаси ва унга илова қилинган ҳужжатлар ҳам қопга жойлаштирилади.

Қоп пломба билан пломбаланади ва қопни пломбаланганлиги ҳақида далолатнома тузилади. Сўнгра қоп сейфга жойлаштирилиб, участка сайлов комиссияси раиси имзоси ва муҳри билан муҳрланади.

87. Участка сайлов комиссиясининг овозларни санаб чиқиш натижалари тўғрисидаги қароридан норози бўлган Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар ёҳуд сиёсий партияларнинг ваколатли вакиллари овозларни қайта санаб чиқилишини сўраб округ сайлов комиссиясига, округ сайлов комиссияси томонидан сайлов округи бўйича сайлов натижалари юзасидан қарор қабул қилингунига қадар асосларни келтирган ҳолда, мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

Округ сайлов комиссияси мурожаатни дарҳол кўриб чиқади. Агар мурожаатда келтирилган важлар асосли деб топилса, округ сайлов комиссияси участка сайлов комиссиясида овозларни қайта санаб чиқиш ҳақида қарор қабул қилади.

Бунда, участка сайлов комиссияси округ сайлов комиссиясининг камида бир нафар аъзоси иштирокида тегишли сайлов участкасида сайлов бюллетенларини қайта санаб чиқади. Овозларни дастлабки санаб чиқиш чоғида хатоликка йўл қўйилгани аниқланса, участка сайлов комиссияси аниқланган хатоликларни тузатади. Бу ҳақида мажлис ўтказиб, дастлабки баённомани бекор қилиш асосларини кўрсатган ҳолда қарор қабул қилади ҳамда янги қарор билан тузатилган баённомани тасдиқлайди. Ҳамма танишиб чиқиши учун осиб қўйилган дастлабки баённома дарҳол янгиси билан алмаштирилади.

Агар сайлов бюллетенларини қайта санаб чиқиш натижасига кўра дастлабки натижалар тўғри бўлганлиги аниқланса, бу ҳақда баённома тузилади ва ўқиб эшиттирилади.

Башарти, мурожаатда келтирилган важлар округ сайлов комиссияси томонидан асоссиз деб топилса, бу ҳақда мурожаатчи хабардор қилинади.

Участка сайлов комиссиясининг баённомаси ушбу Низомнинг 85-банди биринчи хатбошида белгиланган тартибда округ сайлов комиссиясига тақдим этилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодлар ёхуд сиёсий партияларнинг ваколатли вакиллари қайта овозларни санаб чиқиш натижаларидан ҳам норози бўлган тақдирда, Марказий сайлов комиссиясига ёки судга мурожаат қилиши мумкин.

Овозларни такроран қайта санаб чиқиш Марказий сайлов комиссияси ёки суднинг қарорига асосан мазкур банднинг учинчи хатбошисида белгиланган тартибда Марказий сайлов комиссияси аъзоси иштирокида амалга оширилади.

XIII боб. Сайлов комиссиялари фаолиятини молиялаштириш

88. Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ харажатлар Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

89. Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишни молиялаштириш ҳамда маблағлардан фойдаланиш тартиби Марказий сайлов комиссиясининг 2019 йил 25 октябрдаги 969-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Президенти, Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари депутатлари сайловларига тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказишни молиялаштириш ҳамда маблағлардан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги йўриқномаси асосида амалга оширилади.

XIV боб. Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш

90. Номзод кўрсатган сиёсий партиялар ваколатли вакиллари, номзодлар, ишончли вакиллар, кузатувчилар, сайловчилар, сайлов жараёни бошқа иштирокчилари (бундан буён матнда мурожаат этувчилар деб юритилади) бевосита ўзлари ёки вакиллари орқали ариза, таклиф ва шикоят билан сайлов комиссияларига мурожаат қилишлари мумкин.

Мурожаатлар оғзаки, ёзма ёхуд электрон шаклда берилиши мумкин.

Мурожаатлар, уларнинг шакли ва туридан қатъий назар, бир хил аҳамиятга эга.

Мурожаатлар оғзаки, ёзма ёхуд электрон шаклда берилиши мумкин.

Мурожаатлар, уларнинг шакли ва туридан қатъий назар, бир хил аҳамиятга эга.

91. Жисмоний шахснинг мурожаатида жисмоний шахснинг фамилияси (исми, фамилияси, отасининг исми), унинг яшаш жойи тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилган бўлиши керак.

Юридик шахснинг мурожаатида юридик шахснинг тўлиқ номи, унинг жойлашган ери (почта манзили) тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилган бўлиши керак.

Жисмоний ва юридик шахснинг мурожаатида участка сайлов комиссиясининг тартиб рақами, мурожаат юборилаётган мансабдор шахснинг лавозими ва (ёки) фамилияси (исми, фамилияси, отасининг исми) кўрсатилган, шунингдек мурожаатнинг моҳияти баён этилган бўлиши керак.

Мурожаатларда мурожаат этувчиларнинг электрон почта манзили, алоқа телефонлари кўрсатилиши мумкин.

Мурожаатлар давлат тилида ёки бошқа тилларда берилиши мумкин.

92. Мурожаат этувчиларга якка ёки жамоа тартибида сайлов комиссияларига, прокуратура органлари, суд ва тегишли давлат органларига мурожаат этиш ҳуқуқи кафолатланади.

93. Мурожаат этиш ҳуқуқи ихтиёрий амалга оширилади. Ҳеч ким бирон-бир мурожаатни ёхуд унга қарши қаратилган ҳаракатларда иштирок этишга мажбур қилиниши мумкин эмас.

Мурожаат этиш ҳуқуқининг амалга оширилиши бошқа жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқларини, эркинликларини ҳамда қонуний манфаатларини, шунингдек жамият ва давлат манфаатларини бузмаслиги керак.

94. Мурожаат этувчиларнинг ёзма розилигисиз, уларнинг шахсига доир бирон-бир маълумот ошкор этилмаслиги шарт.

95. Жисмоний ва юридик шахслардан келиб тушган мурожаатлар участка сайлов комиссияси раиси томонидан комиссия аъзолари ўртасида кўриб чиқиш учун тақсимланади.

Участка сайлов комиссияси сайлов кампаниясини ўтказиш даврида жисмоний ва юридик шахсларнинг Сайлов кодекси талаблари бузилганлиги ёки сайловни ташкил этишнинг бошқа масалалари хусусида ўзига келиб тушган мурожаатларини ўз ваколатлари доирасида кўриб чиқади.

Мурожаатларни кўриб чиқиш жараёнида текширувлар ўтказилиши мумкин.

Мурожаатларга уч кунлик муддатда, агарда сайловга камида олти кун қолганида ёки овоз бериш куни келиб тушган мурожаатларни эса дарҳол кўриб чиқиб, ёзма жавоб берилади.

Мурожаатда кўтарилган масала жойида ижобий ҳал этилса, мурожаатчининг розилиги билан ёзма жавоб берилмайди.

96. Мурожаатлар қайдлов дафтарида рўйхатга олиниши лозим.

Мурожаатни қабул қилишни ва рўйхатдан ўтказишни рад этишга йўл қўйилмайди.

Участка сайлов комиссияси мурожаатни қабул қилишни ёки кўриб чиқишни қонунга хилоф равишда рад этган тақдирда ёки мурожаатни кўриб чиқиш натижаси юзасидан мурожаат этувчи норози бўлса, улар устидан бўйсунув тартибида юқори турувчи комиссияга ёки бевосита тегишли туман (шаҳар) судига ёхуд туман (шаҳар) прокуратурасига шикоят қилиши мумкин.

Участка сайлов комиссиясининг раиси мурожаатни кўриб чиқиш ва унга доир қарор қабул қилиш учун мазкур Низомнинг 95-бандида белгиланган муддатларда комиссияни чақиради ва унинг мажлисини ўтказади. Мажлисга манфаатдор шахслар таклиф этилиши мумкин.

97. Қўйилган масалаларни ҳал этиш ўз ваколатига кирмайдиган участка сайлов комиссиясига келиб тушган мурожаат уч кунлик муддатда тегишли органларга мурожаат юборган шахс бу ҳақда хабардор қилинган ҳолда юборилади.

98. Қуйидагилар кўриб чиқилмайди:

аноним мурожаатлар;

жисмоний ва юридик шахслар вакиллари орқали юборилган мурожаатлар, агар уларнинг ваколатларини тасдиқловчи ҳужжатлар бўлмаса;

қонунда белгиланган бошқа талабларга мос келмайдиган мурожаатлар.

Мурожаатлар кўрмай қолдирилганда тегишли хулоса тузилади, у участка сайлов комиссияси раиси ёки раис ўринбосари томонидан тасдиқланади.

Мурожаат этувчи вакилининг ваколатини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд эмаслиги сабабли мурожаатлар кўрмай қолдирилганлиги тўғрисида мурожаат қилувчи тегишли тартибда хабардор қилинади.

99. Мурожаат этувчиларни, уларнинг вакилини, уларнинг оила аъзоларини, улар ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини рўёбга чиқариш ёки ҳимоя қилиш мақсадида давлат органларига, сайлов комиссиялари ва уларнинг мансабдор шахсларига мурожаат этганлиги, шунингдек мурожаатларда ўз фикрини билдирганлиги ва танқид қилганлиги муносабати билан таъқиб этиш ман этилади.

Мурожаат этувчиларни таъқиб қилиш қонунчиликда белгиланган тартибда жавобгарликка сабаб бўлади.

100. Мурожаатни кўриб чиққан сайлов комиссиялари аъзолари уни кўриб чиқиш вақти, натижалари ва қабул қилинган қарор тўғрисида мурожаат юборган шахсни хабардор қилиши шарт.

101. Номзод кўрсатган сиёсий партиялар органлари, номзодлар, ишончли вакиллар, кузатувчилар ва сайловчилар участка сайлов комиссияларининг мурожаатларни кўриб чиқиш натижалари бўйича ва бошқа қарорлари устидан ушбу қарорлар қабул қилинганидан кейин беш кун ичида юқори турувчи сайлов комиссиясига ёки тегишли судга шикоят қилиши мумкин.

Шикоят келиб тушган сайлов комиссияси ёки туман (шаҳар) прокуратураси, суд шикоят келиб тушганидан кейин уч кун ичида, сайловга камида олти кун қолганида эса дарҳол кўриб чиқиши керак.

Шикоят берган шахслар ўз хоҳишига кўра шикоятни кўриб чиқишда бевосита иштирок этиш, қўшимча далил ва исботларни тақдим этиш ҳуқуқларига эга.

102. Марказий сайлов комиссияси ва округ сайлов комиссиялари шикоятларни ушбу Низомнинг 95-бандида белгиланган муддатларда кўриб чиқади ва қуйидаги қарорлардан бирини қабул қилади:

участка сайлов комиссияси қарорини бекор қилиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

участка сайлов комиссияси қарорини тўлиқ ёки қисман бекор қилиш ва такрорий текширув ўтказиш учун шикоятни юбориш;

шикоятни қаноатлантирмаслик.

Марказий сайлов комиссияси қарори устидан ушбу қарорлар қабул қилинган кундан эътиборан беш кун ичида Ўзбекистон Республикаси Олий судига шикоят қилиш мумкин.

103. Суднинг ҳал қилув қарори чиқарилиши биланоқ дарҳол тегишли сайлов комиссиясига ва мурожаатчига топшириши лозим.

XV боб. Сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

104. Сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

105. Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш соҳасидаги ҳуқуқбузарликлар бўйича маъмурий иш юритишни расмийлаштириш Марказий сайлов комиссиясининг 2019 йил 11 сентябрдаги 934-сон қарори билан тасдиқланган Сайлов комиссиялари ва референдум ўтказувчи комиссиялар томонидан сайлов ва референдумни ташкил этиш ҳамда ўтказиш соҳасидаги ҳуқуқбузарликларга оид ишларни расмийлаштириш бўйича йўриқнома асосида амалга оширилади.

XVI боб. Участка сайлов комиссияларининг ҳужжатлари, муҳрлари ва овоз бериш қутиларини сақлаш

106. Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ ҳужжатлар Марказий сайлов комиссиясининг 2019 йил 19 сентябрдаги 939-сон қарори билан тасдиқланган Сайлов ва референдумга тайёргарлик кўриш ҳамда уларни ўтказиш билан боғлиқ бўлган ҳужжатларни сақлаш, архивга топшириш ва йўқ қилиш тартиби тўғрисида йўриқномага мувофиқ сақлаш учун тайёрланади ҳамда топширилади.

107. Участка сайлов комиссияси томонидан сайлов жараёнида фойдаланилган комиссия муҳри, сайлов қутилари, яширин овоз бериш кабиналари, Давлат герби ва байроғи каби моддий қийматликлар тегишли равишда туман ва шаҳар ҳокимликлари ташкилий-назорат гуруҳининг масъул шахсларига далолатнома асосида топширилади ва уларнинг жавобгарлигида сақланади.

XVII боб. Якуний қоида

108. Миллий гвардия қўриқлаш бўлинмалари ёки ички ишлар ходимлари сайлов бюллетенлари олинган кундан бошлаб бюллетенлар ҳамда бошқа ҳужжатлар сақланадиган бинонинг қўриқланишини таъминлайди.

109. Участка сайлов комиссиялари Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови якунлари расмий эълон қилинганидан кейин ўз фаолиятини тугатади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
1-ИЛОВА

ГУВОҲНОМА

_____
(фамилияси, исми, отасининг исми)

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи
_____-_____сайлов округининг
№_____ участка сайлов комиссияси

РАИСИ

Округ сайлов комиссияси
раиси _____ _____
(имзо) *(фамилияси ва исми, отасининг исми бош ҳарфлари)*

20__ йил «_____» _____
(қарор қабул қилинган сана)

М.Ў.

РАСМ

Шахсини тасдиқловчи ҳужжат кўрсатилганда ҳақиқийдир.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
2-ИЛОВА

ГУВОҲНОМА

_____
(фамилияси, исми, отасининг исми)

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи
_____-_____сайлов округининг
№_____ участка сайлов комиссияси

РАИСИ ЎРИНБОСАРИ

Участка сайлов комиссияси
раиси _____ _____
(имзо) *(фамилияси ва исми, отасининг исми бош ҳарфлари)*

20__ йил «_____» _____
(қарор қабул қилинган сана)

М.Ў.

РАСМ

Шахсини тасдиқловчи ҳужжат кўрсатилганда ҳақиқийдир.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
3-ИЛОВА

ГУВОҲНОМА

_____
(фамилияси, исми, отасининг исми)

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи
_____-_____сайлов округининг
№_____ участка сайлов комиссияси

КОТИБИ

Участка сайлов комиссияси
раиси _____ _____
(имзо) *(фамилияси ва исми, отасининг исми бош ҳарфлари)*

20__ йил «_____» _____
(қарор қабул қилинган сана)

М.Ў.

РАСМ

Шахсини тасдиқловчи ҳужжат кўрсатилганда ҳақиқийдир.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
4-ИЛОВА

ГУВОҲНОМА

_____
(фамилияси, исми, отасининг исми)

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи
_____-_____сайлов округининг
№_____ участка сайлов комиссияси

АЪЗОСИ

Участка сайлов комиссияси
раиси _____ _____
(имзо) *(фамилияси ва исми, отасининг исми бош ҳарфлари)*

20__ йил «_____» _____
(қарор қабул қилинган сана)

М.Ў.

РАСМ

Шахсини тасдиқловчи ҳужжат кўрсатилганда ҳақиқийдир.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
5-ИЛОВА

СТАЦИОНАР САЙЛОВ ҚУТИЛАРИ

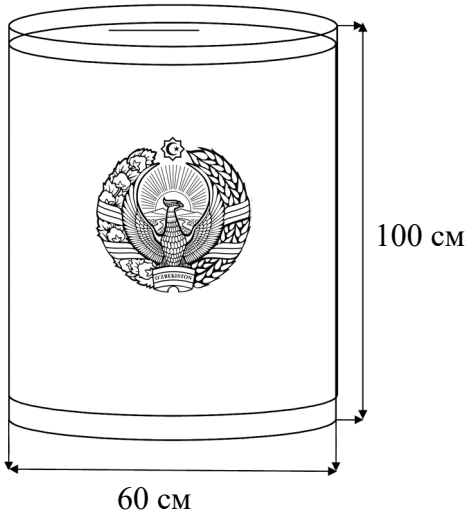

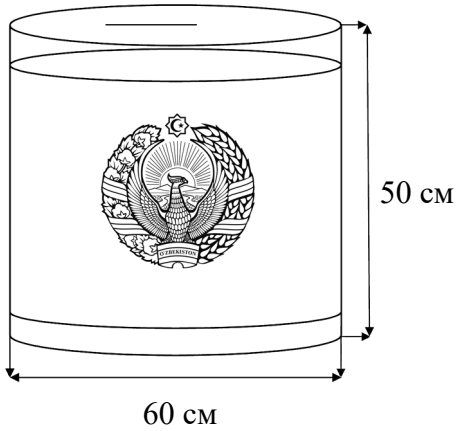

КЎЧМА САЙЛОВ ҚУТИСИ

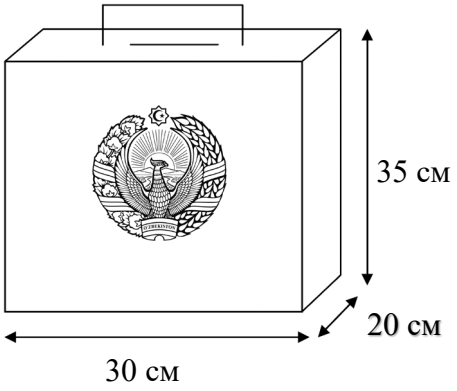

Кўчма сайлов қутилари бинодан ташқарида овоз бериш учун мўлжалланган.

Овоз бериш учун кўчма сайлов қутиларининг габаритлари 30х20х35 см бўлиши керак.

Олдиндан овоз бериш учун кўчма сайлов қутиларининг сони тегишли участка сайлов комиссиясининг қарори билан белгиланади ва уларнинг ҳар бирига тартиб рақами қўйилган бўлиши керак.

Овоз бериш қутилари улар муҳрланган пайтдан то очилгунгача участка сайлов комиссияси аъзолари, кузатувчиларнинг назоратида бўлиши лозим.

Сайлов қутиларининг сақланиши юзасидан назорат олиб бориш комиссия қарори билан белгиланадиган участка сайлов комиссияси аъзоси зиммасига юклатилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
6-ИЛОВА

МАЙДОНИ КЕНГ БЎЛГАН ЯШИРИН ОВОЗ БЕРИШ ХОНАСИ

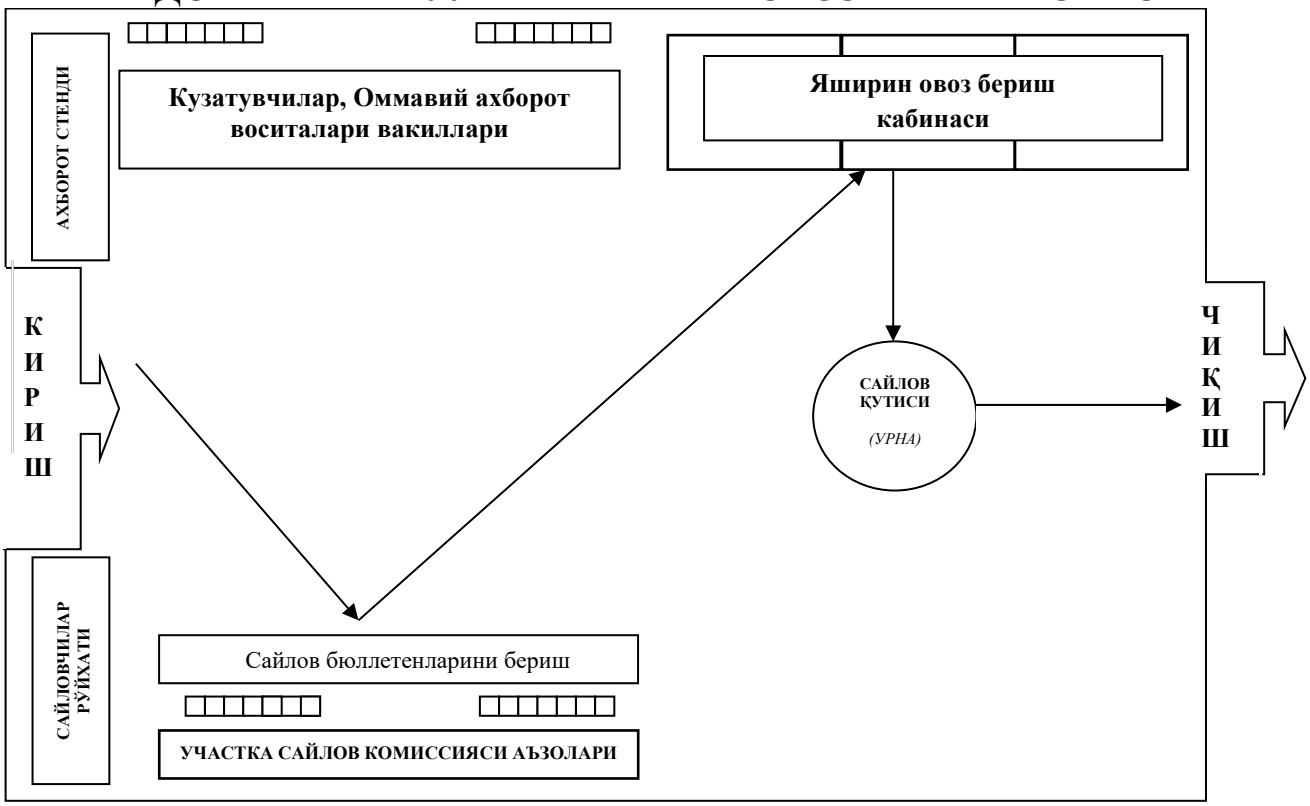

МАЙДОНИ КИЧИК БЎЛГАН ЯШИРИН ОВОЗ БЕРИШ ХОНАСИ

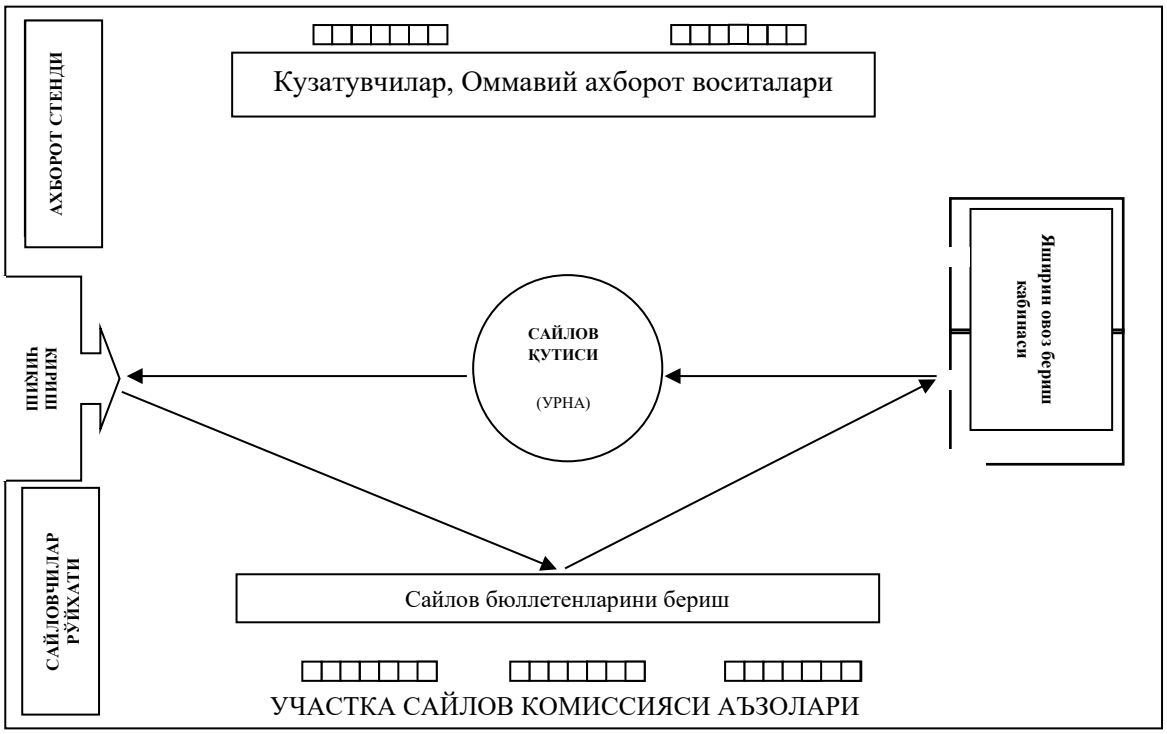

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
7-ИЛОВА

ЯШИРИН ОВОЗ БЕРИШ КАБИНАЛАРИНИНГ ЭСКИЗИ

Яширин овоз бериш кабинаси у жойлашган хонада ҳозир бўлганлар томонидан сайловчининг яширин овоз беришини кузатишга имкон бермайдиган ва унинг ўз хоҳиш-иродасини эркин билдиришини таъминлайдиган даражада ўралган ҳолда ташкил этилади.

Кабинанинг баландлиги 2 метр ва эни 0,75 метр бўлиши керак.

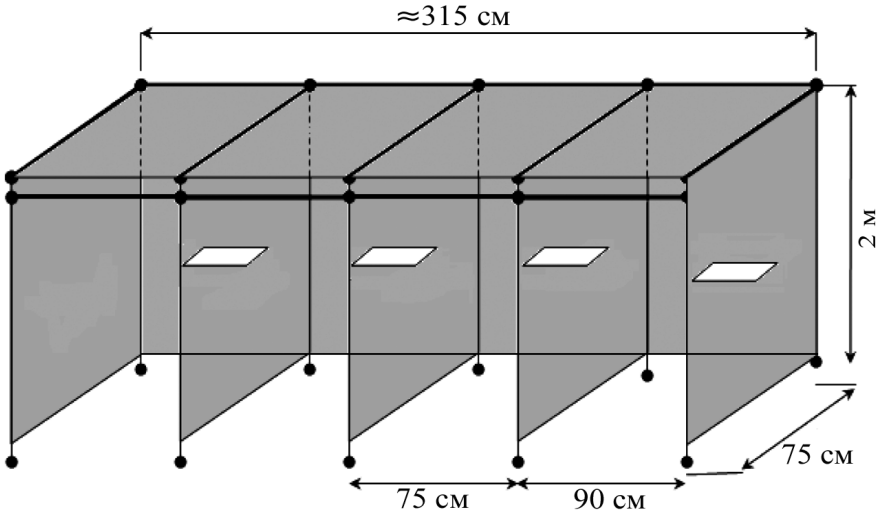

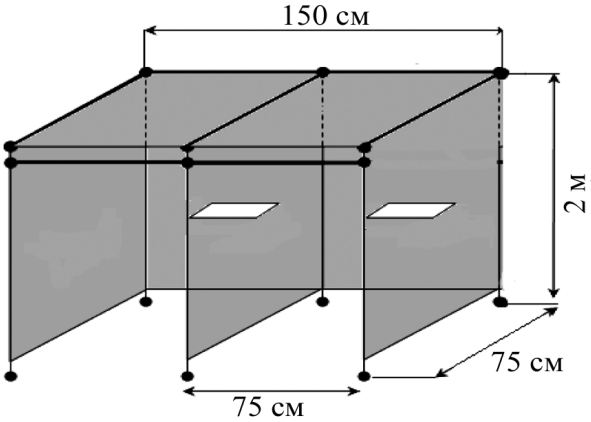

КЎЧМА САЙЛОВ КАБИНАСИ

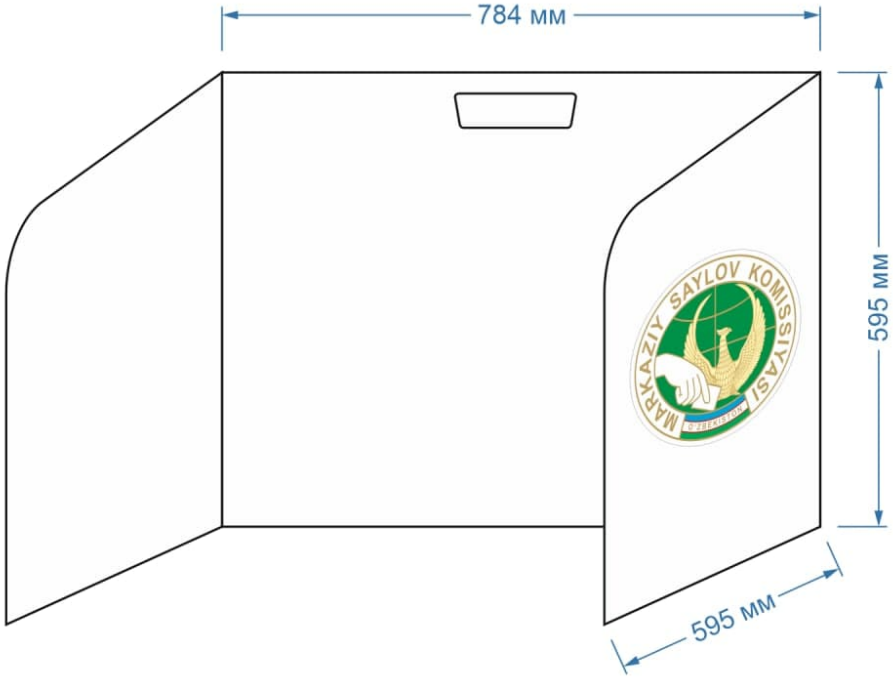

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
8-ИЛОВА

Участка сайлов комиссиясининг резина муҳри намунаси

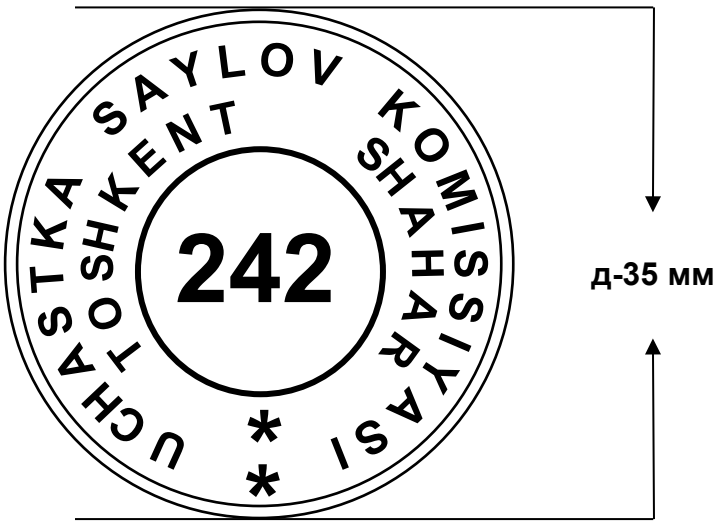

Участка сайлов комсиссиясининг резина муҳри диаметри 35 мм. айлана шаклда бўлиб, марказдан 17,5 мм. узоқликда асосий айлана ва ундан 1 мм. масофада яна бир айлана ўтказилган. Иккинчи айлана тагида айлана бўйича “Uchastka saylov komissiyasi *”* ёзуви бор, ушбу ёзув тагида айлана бўйича “Toshkent shahar *”*. Ушбу матннинг тагидан яна бир ички айлана, марказдан 0,8 мм. узоқликда ўтказилган бўлиб, айлананинг ичида участка сайлов комиссияси тартиб рақами тасвирланган.

** Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи участка сайлов комиссияси тартиб рақами тегишли округ сайлов комиссияси томонидан тасдиқланади.*

8а-ИЛОВА

Сайлов участкаси пешлавҳаси

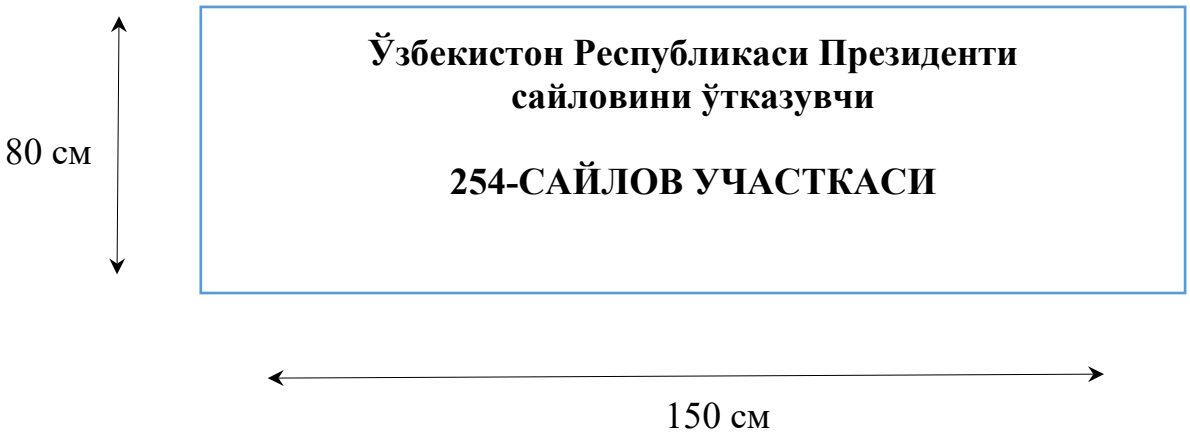

8б-ИЛОВА

Участка сайлов комиссияси ҳақидаги маълумотлар стенди

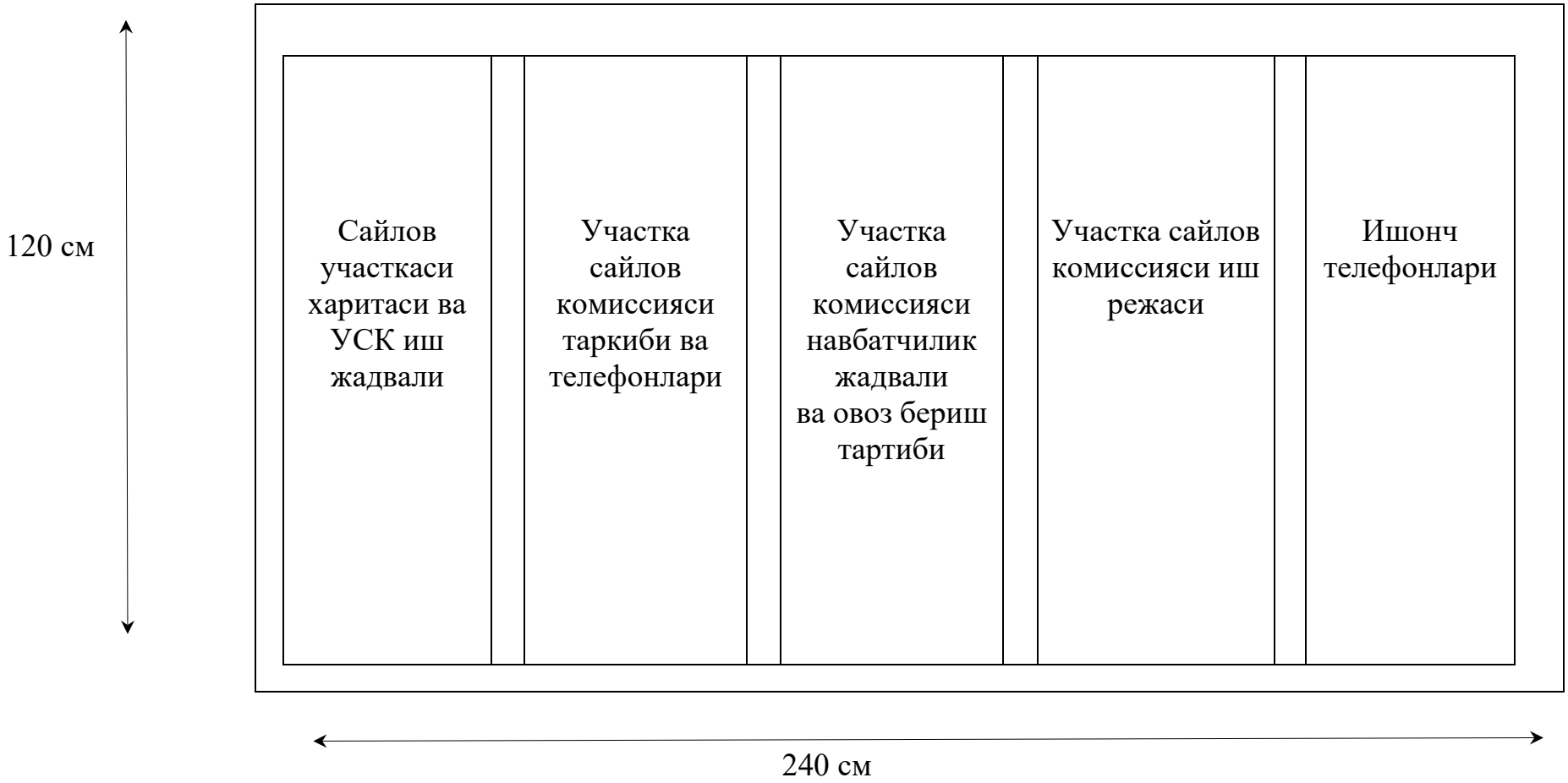

Изоҳ: Стенднинг пастки чегарасининг ер сатҳидан баландлиги камида 80 см бўлиши керак.

8в-ИЛОВА

Номзодлар таржимаи ҳоли жойлаштириладиган стенд

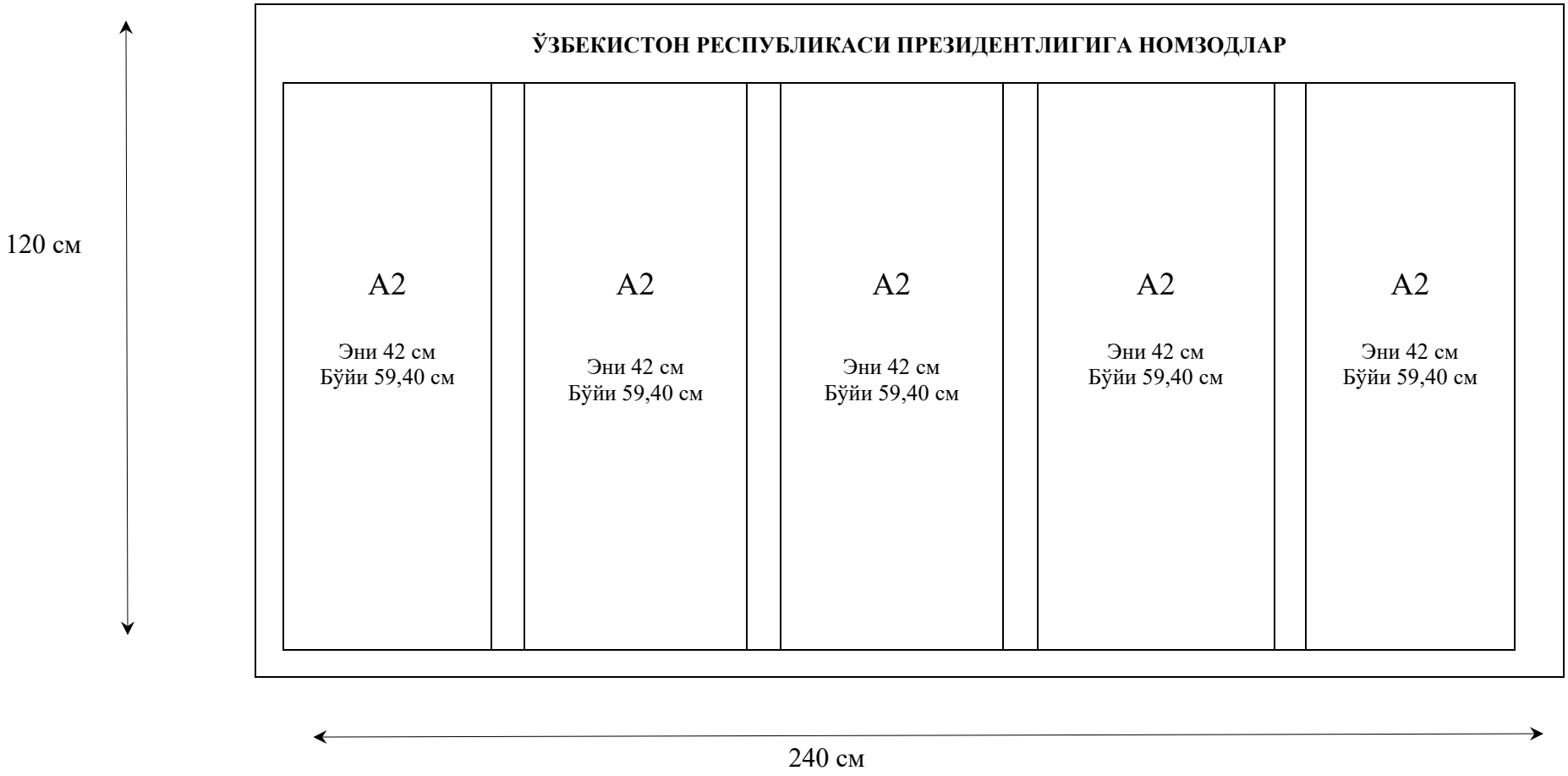

Изоҳ: Стенднинг пастки чегарасининг ер сатҳидан баландлиги камида 80 см бўлиши керак.

8г-ИЛОВА

САЙЛОВЧИЛАР РЎЙХАТИ СТЕНДИ

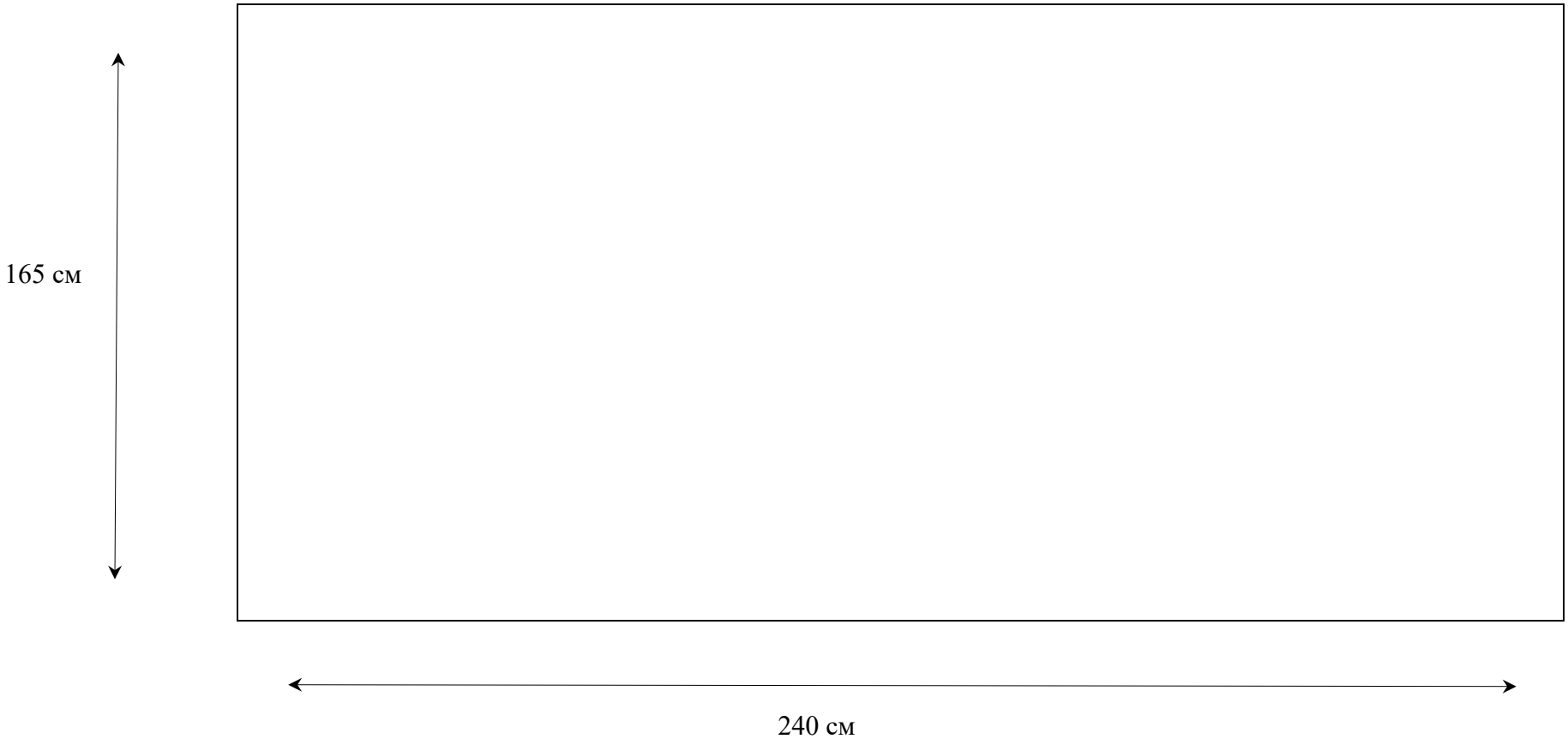

Изоҳ: Стенднинг пастки чегарасининг ер сатҳидан баландлиги камида 60 см бўлиши керак. Сайловчилар сонидан келиб чиққан ҳолда стенд 2 та тайёрланиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
9-ИЛОВА

Сайлов участкаси кўрсаткичи

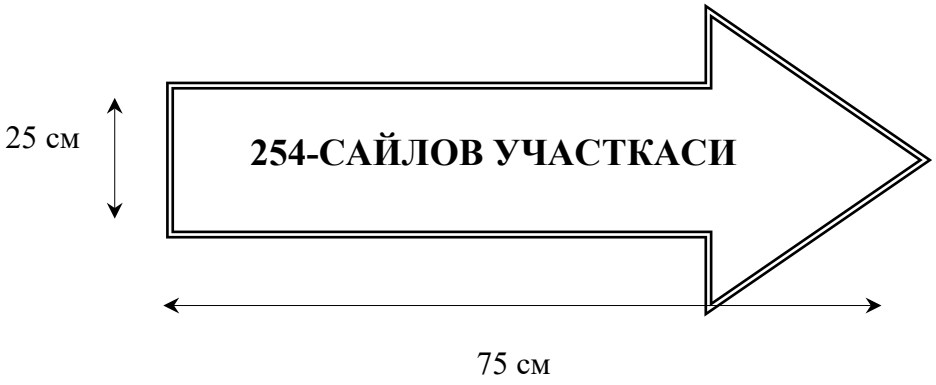

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
10-ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ САЙЛОВИ

ВЫБОРЫ ПРЕЗИДЕНТА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

САЙЛОВЧИЛАР РЎЙХАТИДАН КЎЧИРМА
ВЫПИСКА ИЗ СПИСКА ИЗБИРАТЕЛЕЙ
(муддатидан олдин овоз берган сайловчилар бўйича)
(по избирателям, проголосовавшим досрочно)

_____ - сайлов округи
избирательный округ _____

20__й. «___»_____
(сайлов санаси – дата выборов)

_____САЙЛОВ УЧАСТКАСИ

ИЗБИРАТЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК_____

(сайлов участкаси жойлашган ер – қишлоқ, овул, шаҳарча, шаҳар, туман, вилоят, ҳарбий қисми)
(место нахождения избирательного участка – кишлак, аул, поселок, город, район, область, войсковая часть)

Т/р п/п	**Фамилияси, исми, отасининг исми** **Фамилия, имя, отчество**	**Туғилган йили** **Год рождения***	**Турар жойи** **Место жительства**	**Сайловчининг сайлов бюллетенини олганлиги ҳақидаги имзоси** **Подпись избирателя о получении избирательного бюллетеня**
1	2	3	4	5

**) Сайлов куни 18 ёшга тўлган сайловчиларнинг туғилган куни ва ойи кўрсатилсин.*
**) Избирателям, которым исполняется 18 лет в день выборов – указать день и месяц рождения.*

Изоҳ! Мазкур рўйхатга сайловчилар тўғрисидаги маълумотлар ёзув ручкаси орқали киритилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
11-ИЛОВА

Участка сайлов комиссиясида сайлов бюллетенларини комиссия аъзоларига тақсимлаб бериш далолатномасининг намунаси

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи ____-участка сайлов комиссиясининг

ДАЛОЛАТНОМАСИ

20__ йил ___ октябрь Тошкент шаҳри

Ушбу далолатнома участка сайлов комиссияси раиси ва аъзоси ўртасида сайлов бюллетенларини топшириш ва қабул қилиб олиш тўғрисида тузилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови бўйича _____ та сайлов бюллетенларини топширилди ва қабул қилиб олинди.

__-Участка сайлов комиссияси раиси: _____
(Ф.И.О)

Топширдим _____
(имзо)

__-Участка сайлов комиссияси аъзоси: _____
(Ф.И.О)

Қабул қилдим _____
(имзо)

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
12-ИЛОВА

Сайлов қутисини пломбалаш тўғрисида
далолатнома намунаси

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи
____-участка сайлов комиссиясининг
ДАЛОЛАТНОМАСИ

20__ йил ___ октябрь Тошкент шаҳри

Қатнашдилар: Участка сайлов комиссияси аъзолари

Ушбу далолатнома сайлов қутисини пломбалаш тўғрисида.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси томонидан белгиланган тартиб асосида овоз бериш қутилари _____-сонли, _____-сонли, _____-сонли ва кўчма қути_____-сонли рақамланган пломбалар билан пломбаланди.

__-Участка сайлов комиссияси раиси: _____
(Ф.И.О)

_____
(имзо)

__-Участка сайлов комиссияси котиби: _____
(Ф.И.О)

_____
(имзо)

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
13-ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ САЙЛОВИ

ВЫБОРЫ ПРЕЗИДЕНТА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

САЙЛОВЧИЛАР РЎЙХАТИДАН КЎЧИРМА

ВЫПИСКА ИЗ СПИСКА ИЗБИРАТЕЛЕЙ

(турган жойида овоз берган сайловчилар бўйича)
(по избирателям, проголосовавшим в месте их пребывания)

_____ - сайлов округи
избирательный округ _____

20__й. «___» _____
(сайлов санаси – дата выборов)

_____САЙЛОВ УЧАСТКАСИ

ИЗБИРАТЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК_____

(сайлов участкаси жойлашган ер – қишлоқ, овул, шаҳарча, шаҳар, туман, вилоят, ҳарбий қисми)
(место нахождения избирательного участка – кишлак, аул, поселок, город, район, область, войсковая часть)

Т/р п/п	**Фамилияси, исми, отасининг исми** **Фамилия, имя, отчество**	**Туғилган йили** **Год рождения***	**Турар жойи** **Место жительства**	**Сайловчининг сайлов бюллетенини олганлиги ҳақидаги имзоси** **Подпись избирателя о получении избирательного бюллетеня**
1	2	3	4	5

**) Сайлов куни 18 ёшга тўлган сайловчиларнинг туғилган куни ва ойи кўрсатилсин.*
**) Избирателям, которым исполняется 18 лет в день выборов – указать день и месяц рождения.*

Изоҳ! Мазкур рўйхатга сайловчилар тўғрисидаги маълумотлар ёзув ручкаси орқали киритилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини
ўтказувчи участка сайлов комиссияларининг
фаолияти тартиби тўғрисидаги низомга
14-ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ САЙЛОВИ

20___ йил «___»_____

УЧАСТКА САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ САЙЛОВ УЧАСТКАСИДА ОВОЗЛАРНИ САНАБ ЧИҚИШ НАТИЖАЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ

Б А Ё Н Н О М А С И

Участка сайлов комиссияси Ўзбекистон Республикаси Сайлов кодексининг 24, 54, 94-моддаларига мувофиқ, _____ сайлов округининг _____ сайлов участкасида овозларни санаб чиқиш натижасида қуйидагиларни аниқлади:

1. Сайлов участкасидаги сайловчиларнинг умумий сони _____
2. Участка сайлов комиссияси олган сайлов бюллетенлари сони _____
3. Сайлов бюллетенлари олган сайловчилар сони _____
4. Муддатидан олдин овоз берган сайловчилар сони _____
5. Овоз беришда иштирок этган сайловчилар сони (сайлов қутиларидаги сайлов бюллетенлари) _____
6. Фойдаланилмаган ва бузиб қўйилиб, бекор қилинган сайлов бюллетенларининг умумий сони _____
7. Ҳар бир номзодни ёқлаб берилган овозлар сони:

№	Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларнинг фамилияси, исми, отасининг исми *(алифбо тартибида)*	Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодни ёқлаб берилган овозлар сони	Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодни кўрсатган сиёсий партиянинг номи
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

8. Ҳақиқий эмас деб топилган сайлов бюллетенлари сони _____.

Комиссия раиси _____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

Комиссия раисининг ўринбосари _____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

Комиссия котиби _____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

Комиссия аъзолари:

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

_____ _____
(фамилияси, исми, отасининг исми) *(имзо)*

Баённома 20__ йил «____»_____да тузилди. М.Ў.

ЭСЛАТМА!

Баённома тузилиши билан унинг биринчи нусхаси белгиланган тартибда округ сайлов комиссиясига юборилади.

Баённоманинг биринчи нусхасига: сайлов натижаларини аниқлашда ҳозир бўлган Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод кўрсатган сиёсий партиялар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари кузатувчилари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари, бошқа давлатлар, халқаро ташкилотлардан ҳозир бўлган кузатувчилар рўйхати илова қилинади.

Баённоманинг иккинчи нусхаси комиссия аъзоларининг алоҳида фикрлари (агар бундай фикрлари бўлса); овоз бериш ёки овозларни санаб чиқиш чоғида йўл қўйилган камчиликлар тўғрисида келиб тушган мурожаатлар, ушбу мурожаатлар бўйича комиссиянинг қабул қилган қарорлари; сайлов қутиларини пломбалаш бўйича тузилган далолатнома; сайлов бюллетенлари ҳамда бошқа сайлов ҳужжатлари билан бирга участка сайлов комиссиясида сақланади.

Баённоманинг 5-бандида кўрсатилган сон баённоманинг 7-банди 1,2,3,4 ва 5-сатрлардаги ва 8-банддаги сонлар йиғиндисига тенг (5-банд = 7-банднинг сатрлар йиғиндиси + 8-банд) бўлиши лозим.